NICOLAE CEAUȘESCU

RAPORT la cel de-al XII-lea CONGRES al Partidului Comunist Român

NICOLAE CEAUŞESCU

RAPORTUL
Comitetului Central cu privire la activitatea Partidului Comunist Român în perioada dintre Congresul al XI-lea şi Congresul al XII-lea şi sarcinile de viitor ale partidului

19 noiembrie 1979

Editura politică
Bucureşti, 1979

Stimați tovarăși,

Cel de-al XII-lea Congres al partidului va analiza activitatea desfășurată de Comitetul Central, de întregul nostru partid și popor, în perioada ultimilor cinci ani, pentru dezvoltarea economico-socială a patriei, pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale, a civilizației întregului nostru popor. Totodată, Congresul are înalta răspundere de a stabili linia politică generală și orientările fundamentale ale dezvoltării societății noastre în următoarea etapă, ale ridicării pe o treaptă calitativ nouă a planificării și conducerii științifice a vieții economico-sociale, a dezvoltării democrației socialiste și înfăptuirii neabătute a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. *(Aplauze puternice).* Clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, toți cei ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, întregul popor întîmpină Congresul cu noi și importante victorii în toate domeniile de activitate, în înfăptuirea prevederilor planului cincinal, în transpunerea fermă în viață a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, politică ce corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii noastre națiuni. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Lucrările Congresului se desfășoară în anul cînd întregul nostru partid și popor au sărbătorit cea de-a 35-a aniversare a revoluției de eliberare națională și socială, care a deschis o epocă nouă în istoria patriei — epoca împlinirii idealurilor de dreptate și libertate pentru care au luptat și s-au jertfit numeroase generații de înaintași, a afirmării depline a dreptului sacru al poporului român de a fi liber și suveran în țara sa, stăpîn deplin pe bogățiile naționale, făuritor conștient al propriului său destin socialist și comunist. *(Aplauze puternice).*

În cele trei decenii și jumătate care au trecut de la revoluția de eliberare, România a parcurs mai multe etape istorice, jalonate de uriașe prefaceri revoluționare, de mărețe realizări în toate domeniile de activitate. Dînd dovadă de înaltă abnegație și devotament pentru cauza socialismului, a înfloririi patriei, învingînd greutăți de tot felul, clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, întregul nostru popor, urmînd cu încredere partidul, au înfăptuit revoluția democratică și revoluția socialistă, au desfășurat cu succes opera istorică de construcție socialistă, lichidînd pentru totdeauna exploatarea omului de către om, consolidînd noua orînduire și trecînd cu succes la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Progresul României s-a realizat în ultimii cinci ani în condiții internaționale deosebit de complexe și contradictorii. După cum este cunoscut, pe plan internațional această perioadă a fost marcată de noi victorii ale forțelor socialismului și progresului social, ale luptei popoarelor pentru dezvoltare liberă, independentă, pentru relații internaționale noi — și, în același timp, de intensificarea politicii imperialiste de forță și dictat, de reîmpărțire a zonelor de influență și dominație. A trebuit să ținem seama de implicațiile crizei economice mondiale, agravată de criza energetica și de materii prime, de creșterea exagerată a prețurilor petrolului și altor materii prime de bază, de amplificarea crizei valutar-financiare și adîncirea decalajelor tehnologice și economice pe plan internațional.

Uriașele realizări și succese dobîndite în dezvoltarea economico-socială multilaterală a patriei noastre în ultimii cinci ani generează un profund optimism în rîndurile poporului, sînt un izvor de adîncă încredere în justețea drumului pe care Partidul Comunist Român călăuzește întreaga națiune. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În aceste zile, întregul popor privește cu încredere spre cel mai înalt forum al partidului nostru, chemat să dezbată și să ia hotărîri de uriașă însemnătate pentru mersul înainte al patriei, pentru destinele României socialiste. Cred că sînt în asentimentul tuturor participanților la Congres asigurînd partidul și întregul popor că vom face totul pentru a fi la înălțimea acestei mari răspunderi, pentru ca documentele și hotărîrile ce vor fi adoptate să corespundă pe deplin năzuințelor și aspirațiilor vitale de progres, bunăstare și pace ale națiunii noastre, să asigure întărirea independenței și suveranității țării, înaintarea neabătută a României pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

I

MARILE REALIZĂRI OBȚINUTE DE POPORUL NOSTRU, SUB CONDUCEREA PARTIDULUI, ÎN ÎNFĂPTUIREA PLANULUI CINCINAL 1976—1980 — PRIMA ETAPĂ A PROGRAMULUI DE FĂURIRE A SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ÎN PATRIA NOASTRĂ

Stimați tovarăși,

În perioada care a trecut de la Congresul al XI-lea al partidului au fost obținute realizări remarcabile în înfăptuirea planului de dezvoltare economico-socială a țării pe perioada 1976—1980, prima etapă a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Succesele obținute în îndeplinirea cincinalului, inclusiv a programului suplimentar elaborat de Conferința Națională din decembrie 1977, au asigurat dezvoltarea puternică a forțelor de producție, creșterea susținută a avuției naționale, au dus la profunde transformări în întreaga societate, la ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.

Tabloul realizărilor dobîndite în înfăptuirea Directivelor Congresului al XI-lea la indicatorii de bază ai dezvoltării economiei naționale se prezintă astfel :

	Ritmul mediu anual pe perioada 1976—1980	
	Directivele Congresului al XI-lea	Preliminări pe 5 ani
1. Producția globală industrială	9 — 10	11,0
2. Producția globală agricolă	4,6— 6,0	5,4— 6,0

	Ritmul mediu anual pe perioada 1976—1980	
	Directivele Congresului al XI-lea	Preliminări pe 5 ani
3. Investițiile totale în economia națională — miliarde lei	920 —960	circa 970
4. Volumul comerțului exterior	11,5— 12,5	15,0
5. Productivitatea muncii în industria socialistă	6,7— 7,2	8,8
6. Produsul social	8 — 9	9,5
7. Venitul național	9 — 10	10,4
8. Retribuția reală, creștere pe cincinal	18 — 20	30,0—32,0
9. Veniturile reale ale țărănimii provenite din producția agricolă, creștere pe cincinal	20 — 25	circa 30,0

După cum rezultă din aceste date, la principalii indicatori prevederile Directivelor Congresului al XI-lea se realizează cu depășiri importante. În mod deosebit trebuie subliniate succesele obținute în dezvoltarea producției industriale, al cărei volum se prelimină să crească pe întregul cincinal cu circa 70 la sută, într-un ritm mediu anual de 11 la sută, superior prevederilor inițiale ; se asigură astfel o producție suplimentară de circa 100 miliarde lei. Un ritm mai dinamic au cunoscut construcțiile de mașini — de peste 13 la sută — precum și industria chimică — de circa 14 la sută — ponderea acestor ramuri în ansamblul industriei sporind de la 42 la sută, în 1975, la 47 la sută, în 1980. Totodată, industria bunurilor de consum va înregistra o creștere de circa 60 la sută pe întregul cincinal, asigurînd o tot mai largă diversitate de produse în vederea satisfacerii la un nivel superior a necesităților populației. În acești ani s-a intensificat procesul de înnoire și modernizare a pro-

ducției industriale, introducîndu-se în fabricație circa 10 000 de mașini, utilaje și instalații, precum și 5 500 noi materiale și bunuri de consum. Ca urmare, produsele noi și reproiectate, introduse în fabricație în perioada 1976—1980, vor reprezenta 44 la sută din valoarea producției industriale a anului 1980.

Dimensiunile dezvoltării industriei noastre în acest cincinal sînt reliefate cu putere de faptul că în anul 1980 producția globală industrială va fi de 53 ori mai mare decît cea obținută în 1938. Dispunem astăzi de o industrie modernă, dotată cu mijloace de producție avansate, capabilă să rezolve cele mai complexe probleme ale progresului tehnic contemporan, să asigure înzestrarea tuturor ramurilor cu mașini și utilaje de înalt randament. *(Aplauze puternice)*. Industria participă cu 60 la sută la formarea venitului național și cu peste 75 la sută la acoperirea cerințelor de mașini și utilaje ale economiei, cuprinde circa 35 la sută din totalul populației ocupate, manifestîndu-se ca factor hotărîtor al progresului economic și social al societății noastre.

Însemnate realizări s-au obținut în agricultură, asigurîndu-se o creștere a producției medii anuale de circa 5 milioane tone cereale, 2 milioane tone sfeclă de zahăr și peste un milion tone legume față de cincinalul 1971—1975. Au sporit, de asemenea, efectivele de animale, precum și producția animalieră. Producția globală a agriculturii depășește în acest cincinal cu peste 30 la sută nivelul cincinalului trecut, asigurînd îmbunătățirea continuă a aprovizionării populației cu produse agroindustriale și a industriei cu materii prime.

O mare amploare au cunoscut investițiile. În perioada 1976—1980 se realizează lucrări de investiții în valoare de circa 970 miliarde lei, practic egale cu

volumul total al investițiilor din cele 3 cincinale precedente. Prin adoptarea unor soluții constructive mai economice, costurile investițiilor s-au redus pe cincinal cu peste 100 miliarde lei. Pînă în 1980 se asigură punerea în funcțiune a peste 2 800 capacități noi industriale și agrozootehnice mai importante, modernizarea și reutilarea a numeroase întreprinderi și secții, realizarea unui important număr de obiective social-culturale.

Ca rezultat al activității depuse de organizațiile de partid, de conducerile întreprinderilor și centralelor, de colectivele de oameni ai muncii, succese importante au fost obținute în domeniul creșterii productivității muncii. În industrie, productivitatea crește în actualul cincinal într-un ritm mediu anual de aproape 9 la sută, superior prevederilor din Directivele Congresului al XI-lea, contribuind cu peste 80 la sută la realizarea sporului de producție. A crescut preocuparea pentru ridicarea mai accentuată a eficienței activității economice, asigurîndu-se sporirea pe cincinal a gradului de valorificare a materiilor prime și materialelor cu 22 la sută, reducerea costurilor totale de producție cu 7,3 la sută și diminuarea cheltuielilor materiale cu 4,7 la sută.

Introducerea noului mecanism economico-financiar — bazat pe autoconducerea muncitorească și autogestiunea unităților economice, pe participarea oamenilor muncii la beneficii — a avut un rol deosebit de important în așezarea pe noi principii a planificării și desfășurării activității economice, a stimulat eforturile întreprinderilor pentru realizarea prevederilor de plan, atît la indicatorii cantitativi, cît și la cei calitativi, a determinat creșterea răspunderii colectivelor de oameni ai muncii în administrarea eficientă a părții din avuția națională încredințate de societate.

Succese remarcabile au fost obținute și în înfăptuirea programului de dezvoltare teritorială a țării, pe baza repartizării raționale, într-o concepție unitară și armonioasă, a forțelor de producție, a accelerării progresului economico-social al județelor și localităților rămase în urmă.

Dacă în anul 1965 numai Capitala și trei județe realizau o producție industrială de 10 miliarde lei, în 1980 în toate județele se creează capacități pentru realizarea acestui nivel ; în 24 de județe se va asigura o producție industrială de peste 15 miliarde lei. Pînă la sfîrșitul actualului cincinal, circa 700 de localități vor dispune de unități industriale republicane. Intensificarea procesului de industrializare a tuturor județelor țării a fost însoțită de extinderea rețelei localităților urbane ; ca urmare, ponderea populației orășenești în totalul populației va fi în anul 1980 de circa 52 la sută, față de 33,7 la sută în 1965.

În conformitate cu obiectivele stabilite de Congresul al XI-lea al partidului, în acest cincinal s-a acționat mai hotărît pentru afirmarea largă a cuceririlor revoluției tehnico-științifice în toate domeniile de activitate. A fost perfecționată rețeaua unităților de cercetare și inginerie tehnologică, s-au dezvoltat capacități puternice de microproducție. Ca urmare a legării tot mai strînse a cercetării de cerințele concrete ale economiei, a crescut rolul științei în promovarea progresului tehnic ; cercetarea națională asigură, pe cincinal, circa 90 la sută din tehnologiile și materialele noi puse în fabricație. Totodată, au fost extinse cercetările fundamentale, de perspectivă — în matematică, fizică, chimie, biologie, științele tehnice.

Succese importante s-au obținut în domeniul învățămîntului și pregătirii cadrelor, încheindu-se în linii mari procesul de organizare și așezare pe baze noi

a școlii de toate gradele. S-a realizat generalizarea învățămîntului de 10 ani, extinderea învățămîntului liceal — îndeosebi tehnic —, profilarea mai bună a învățămîntului superior, corespunzător necesităților societății, integrarea învățămîntului cu cercetarea științifică și producția. S-a acționat mai ferm pentru îmbunătățirea activității de reciclare profesională a cadrelor, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii.

Ca urmare a dezvoltării economiei naționale, volumul comerțului exterior crește, în acest cincinal, într-un ritm mediu anual de peste 15 la sută, amplificîndu-se relațiile comerciale și de cooperare cu țările socialiste, cu statele în curs de dezvoltare, cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. În structura exporturilor, construcțiile de mașini și industria chimică dețin o pondere de 45 la sută. S-a acționat mai ferm și cu rezultate mai bune pentru ridicarea eficienței schimburilor economice, creșterea gradului de valorificare a produselor românești pe piețele internaționale, îmbunătățirea cursului de revenire și a raporturilor dintre moneda românească și alte valute.

Dezvoltarea în ritm înalt a producției materiale și sporirea mai accentuată a eficienței economice au făcut ca venitul național să devanseze dinamica produsului social, crescînd pe întregul cincinal cu 64 la sută. Politica partidului de repartizare a venitului național pentru dezvoltare și consum a asigurat întărirea continuă a potențialului economic al țării, concomitent cu ridicarea generală a nivelului de trai al oamenilor muncii. Comparativ cu anul 1938, venitul național va fi în 1980 de 16 ori mai mare, iar avuția națională a țării a crescut în anii construcției socialiste de circa

7,6 ori. Dispunem astăzi de o puternică bază tehnico-materială, fondurile fixe ale economiei naționale reprezentînd circa 1 800 de miliarde lei, din care peste 60 la sută puse în funcțiune în ultimul deceniu. Acesta este rezultatul înfăptuirii programului de investiții, al politicii de acumulare și folosire a fondurilor pentru dezvoltarea forțelor de producție, pentru creșterea bogăției naționale a întregului nostru popor, pentru ridicarea bunăstării și fericirii sale. *(Aplauze puternice).*

Marile realizări obținute în anii socialismului în dezvoltarea forței economice a țării sînt rodul activității neobosite, pline de abnegație a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, a tuturor oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate, al eforturilor considerabile, materiale și umane, ale întregului popor pentru ridicarea economico-socială a patriei. Nimic nu am primit din afară în mod gratuit, nimic nu a căzut din cer ! Stadiul la care am ajuns este expresia muncii eroice a poporului nostru, a hotărîrii și încrederii cu care toți oamenii muncii urmează și înfăptuiesc neabătut politica partidului, a tăriei și forței socialismului, a capacității noii orînduiri de a asigura întregii națiuni un înalt nivel de civilizație materială și spirituală. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu și poporul !")*

Stimați tovarăși,

Comitetul Central al partidului a acționat cu toată fermitatea pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale cu privire la creșterea nivelului de trai și ridicarea calității vieții. Ca urmare a succeselor obținute în dezvoltarea generală a economiei naționale se asigură creșterea veni-

turilor populației peste prevederile inițiale. Putem afirma cu satisfacție că actualul cincinal se caracterizează prin cele mai mari realizări în domeniul ridicării bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

Principalii indicatori ai creșterii nivelului de trai în perioada 1976—1980

	U.M.	1975	1980
Retribuția medie netă a personalului muncitor	lei lunar	1 595	2 267
Retribuția reală — total personal muncitor Dinamică, anul 1975=100	%	100	130—132
Veniturile nete ale țăranilor obținute din munca în C.A.P. și gospodăriile personale, pe o persoană activă	lei lunar	990	1 380
Veniturile reale ale țăranilor obținute din munca în C.A.P. și gospodăriile personale, pe o persoană activă Dinamică, anul 1975=100	%	100	130
Veniturile obținute de populație din fondurile sociale de consum	miliarde lei	57,4	82,7
Dinamică, anul 1975=100	%	100	144
Veniturile obținute de populație din fondurile sociale de consum ce revin în medie pe o familie	lei anual	8 780	12 000
Dinamică, anul 1975=100	%	100	137
Desfacerile de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist	miliarde lei	144	219
Dinamică, anul 1975=100	%	100	152

	U.M.	1975	1980
Consumul mediu anual pe un locuitor:			
— carne și produse din carne, în echivalent carne proaspătă	kg	45,7	62
— lapte și produse din lapte, în echivalent lapte (exclusiv untul)	litri	132,6	220
— zahăr și produse din zahăr, în echivalent zahăr	kg	20,3	30
— legume și produse din legume, în echivalent legume proaspete	kg	112,6	160
— țesături (inclusiv confecții)	mp	24,19	29
— încălțăminte	perechi	3,06	4
Volumul serviciilor prestate populației de către unitățile socialiste	miliarde lei	31	50,5
Dinamică, anul 1975=100	%	100	163

Aceste date oglindesc marile progrese obținute în creșterea veniturilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, precum și în îmbunătățirea aprovizionării populației.

În domeniul retribuțiilor, ca urmare a aplicării primei etape de majorare generală, s-a realizat încă din 1978 nivelul stabilit pentru ultimul an al cincinalului. Începînd cu luna august 1979, s-a trecut la aplicarea celei de-a doua etape, astfel încît retribuția reală va fi în anul 1980 cu 30—32 la sută mai mare decît în 1975, cu mult peste prevederile inițiale — de 18—20 la sută. De asemenea, în cursul acestui cincinal s-au adus îmbunătățiri în ierarhizarea retribuției pe ramuri și stabilirea coeficienților de încadrare a acestora. Totodată, a fost desființat impozitul pe retribuție. Partidul nostru a acționat cu fermitate pentru realizarea raportului stabilit de Congresul al XI-lea între retribuțiile mari și mici de 5,5 la 1, raport pe deplin corespunzător în actuala etapă principiilor eticii și echității socialiste, cerințelor diferențierii stimulative a veniturilor în funcție de cantitatea și calitatea muncii depuse.

Corespunzător creșterii producției agricole, s-a majorat venitul garantat al țăranilor cooperatori. Veniturile reale ale țărănimii, pe o persoană activă, sporesc pe întregul cincinal cu 30 la sută, față de 20—25 la sută cît era prevăzut inițial în plan.

Veniturile totale obținute de populație din fondurile sociale de consum cresc, de asemenea, pe cincinal, cu 44 la sută, reprezentînd pe o familie 12 000 lei, față de 8 780 lei în 1975.

Pensiile pentru asigurări sociale au crescut în medie cu peste 23 la sută, sporuri cu mult mai mari, de 30—40 la sută, realizîndu-se la pensiile mici. Au fost majorate cu pînă la 40 la sută pensiile invalizilor de război. De asemenea, au fost mărite pensiile militarilor, precum și ale pensionarilor din cooperația meșteșugărească. Au sporit cu peste 20 la sută pensiile țăranilor cooperatori și s-a instituit sistemul de pensionare pentru țăranii din zonele necooperativizate.

Alocația de stat pentru copii s-a majorat cu peste 30 la sută, acordîndu-se în prezent la 4,6 milioane copii — de 3,8 ori mai mulți decît în 1956. De asemenea, în acest cincinal ajutoarele pentru mamele cu mulți copii au crescut cu 150—200 lei lunar.

Corespunzător veniturilor sporite ale populației, desfacerea de mărfuri prin comerțul socialist va fi în 1980 cu 52 la sută mai mare decît în 1975, asigurîndu-se o bună aprovizionare cu mărfuri alimentare și industriale. Volumul prestațiilor de servicii sporește

în acest cincinal cu circa 63 la sută, satisfăcîndu-se mai bine necesitățile populației în acest domeniu.

Dezvoltarea economico-socială a țării a asigurat condițiile necesare pentru evoluția normală a prețurilor mărfurilor și tarifelor pentru servicii, aceasta constituind o elocventă ilustrare a stabilității economiei noastre, a dezvoltării ei sănătoase — în condițiile în care pe plan internațional se accentuează tot mai mult tendințele inflaționiste.

O puternică dezvoltare a cunoscut construcția de locuințe, preliminîndu-se realizarea a circa 900 mii de apartamente, urmînd ca diferența pînă la 1 000 000 de apartamente prevăzute în programul suplimentar să fie asigurată cu front de lucru pentru a putea fi date în funcțiune în cincinalul următor. De asemenea, în perioada 1976—1980 se realizează peste 240 mii de locuri în cămine muncitorești. A fost extinsă și modernizată baza materială a sectorului social-cultural, asigurîndu-se darea în folosință a 13 400 săli de clasă, 32 400 locuri în creșe, 118 000 locuri în grădinițe de copii, 121 000 locuri în internate, 23 100 paturi în spitale, a noi policlinici și dispensare.

Începînd cu 1 ianuarie 1978, s-a trecut la reducerea treptată a săptămînii de lucru, urmînd ca pînă la sfîrșitul anului 1980 întregul personal muncitor să beneficieze de săptămîna redusă de lucru de 46 ore.

Toate aceste importante realizări în domeniul creșterii nivelului de trai demonstrează cu putere că orînduirea noastră, politica partidului de construcție socialistă nu cunosc țel mai înalt decît bunăstarea și fericirea poporului, că tot ceea ce realizăm în România este destinat omului, creșterii nivelului general de civilizație al întregii noastre națiuni socialiste. *(Aplauze și urale puternice, îndelungate ; se scandează „Ceaușescu — România, stima noastră și mîndria !")*.

Tovarăși,

Succesele obținute de poporul român în actualul cincinal apar și mai pregnant în evidență dacă ținem seama de influența calamităților naturale abătute asupra țării noastre în această perioadă — seceta din unii ani și, cu deosebire, cutremurul din martie 1977 care a provocat dispariția unui număr însemnat de vieți omenești și distrugeri materiale în valoare de peste două miliarde de dolari. Repunerea în funcțiune a celor peste 760 unități economice avariate și refacerea a peste 230 000 de locuințe și clădiri social-culturale au cerut eforturi susținute din punct de vedere material, investiții suplimentare și o activitate intensă din partea clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii care, înfăptuind neabătut măsurile stabilite de partid și guvern și acționînd cu înalt spirit de răspundere și devotament, au înlăturat într-o perioadă relativ scurtă urmările cutremurului.

După cum este cunoscut, unele cercuri din străinătate, inclusiv unii prieteni, considerau că această mare catastrofă va împinge România cu mulți ani în urmă, că, practic, nu se vor mai putea realiza prevederile actualului plan cincinal. Realitatea a demonstrat însă că, unindu-și strîns forțele în jurul partidului, muncind zi și noapte, renunțînd la zile de odihnă, poporul nostru a învins greutățile, readucînd grabnic la normal întreaga viață economico-socială, asigurînd înfăptuirea integrală a planului de dezvoltare a țării, demonstrînd forța unui popor stăpîn pe destinele sale, care își făurește în mod conștient propriul său viitor, tăria socialismului pe care îl edificăm în România. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !")*.

Realizările obținute în acest cincinal în toate domeniile de activitate situează în continuare România

printre puținele țări din lume a căror dezvoltare economică urmează o linie ascendentă, dinamică și echilibrată, asigurînd un nivel de trai tot mai înalt oamenilor muncii. Aceste mărețe succese demonstrează forța și capacitatea clasei muncitoare, a țărănimii și intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor, care, stăpîn pe destinele sale și într-o strînsă unitate, sub conducerea partidului, acționează cu fermitate și elan revoluționar pentru progresul multilateral al orînduirii noastre socialiste. Marile realizări obținute în toate domeniile construcției socialiste ilustrează, încă o dată, cu putere justețea politicii și activității practice a partidului, a Comitetului nostru Central, care au asigurat și asigură aplicarea creatoare a legilor obiective ale dezvoltării economico-sociale la condițiile concrete ale României, mobilizînd larg energiile întregii națiuni pentru înfăptuirea neabătută în viață a hotărîrilor Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale. Putem spune că remarcabilele realizări ale actualului cincinal reprezintă o importantă etapă în transpunerea în viață a Programului partidului și ne dau garanția înaintării ferme și în ritm susținut a țării pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și comunismului! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Pentru toate marile realizări dobîndite în înfăptuirea Programului partidului, în îndeplinirea cincinalului, doresc ca, de la această înaltă tribună, în numele întregului Congres, să adresez clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, cele mai calde felicitări și urări de noi succese în dezvoltarea economiei naționale, în ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație. *(Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!").*

Stimați tovarăși,

Realizările obținute în dezvoltarea economico-socială a țării sînt, fără îndoială, un izvor de profundă încredere și îndreptățită mîndrie pentru întregul nostru popor; dar ele nu trebuie să ducă la automulțumire. Nu trebuie să uităm nici un moment lipsurile, greutățile, precum și unele greșeli manifestate în această perioadă, și care au făcut ca rezultatele să nu fie pe măsura eforturilor depuse, a posibilităților de care dispune economia noastră. Avem încă rămîneri în urmă în realizarea producției fizice — îndeosebi în industria extractivă, în metalurgie, chimie, în construcții de mașini, precum și în alte ramuri industriale. Trebuie să arătăm că, în unele ramuri, s-a trecut cu întîrziere la realizarea investițiilor, pierzîndu-se timpul cu discuții și tot felul de avizări. Unele cadre, în loc să treacă la soluționarea problemelor cu forțe proprii, au întîrziat realizarea investițiilor așteptînd importuri suplimentare de utilaje și tehnologii. Din această cauză, o serie de capacități nu au fost date la timp în funcțiune, iar altele au înregistrat serioase întîrzieri în atingerea parametrilor proiectați. Nu se acordă încă peste tot întreaga atenție problemelor eficienței economice, reducerii consumurilor de materiale și de combustibil. Aprovizionarea tehnico-materială prezintă încă necorelări și defecțiuni care impietează buna desfășurare a activității economice. S-au manifestat, de asemenea, lipsuri serioase în organizarea lucrărilor din agricultură, producțiile vegetale și animale obținute nefiind încă la nivelul dotării tehnico-materiale a acestui sector. Se mențin deficiențe importante în folosirea rațională a mijloacelor de transport. Neajunsurile

existente în asigurarea producţiei destinate pieţei externe, precum şi carenţele din activitatea organismelor de comerţ exterior au făcut ca prevederile planului de comerţ exterior să nu fie îndeplinite integral.

S-a acţionat şi se acţionează încă timid pentru aplicarea practică a noului mecanism economico-financiar, pentru aşezarea fermă a întregii activităţi de conducere pe principii economice, pentru afirmarea plenară a autoconducerii şi autogestiunii economice. Nu s-a asigurat, întotdeauna, un control eficient asupra activităţii economice în vederea înfăptuirii neabătute a prevederilor planului de stat. Se fac încă simţite puternice manifestări de birocratism în dauna muncii de îndrumare şi sprijinire concretă a întreprinderilor, de soluţionare la faţa locului a problemelor practice ale activităţii economico-sociale. Trebuie să adoptăm o atitudine mult mai fermă faţă de lipsuri şi neajunsuri, să luăm toate măsurile pentru creşterea răspunderii în conducerea şi buna desfăşurare a întregii activităţi economice.

Trebuie să crească răspunderea consiliilor oamenilor muncii, a maselor largi populare, adevăraţii stăpîni ai tuturor bunurilor materiale şi care trebuie să exercite controlul asupra tuturor organismelor şi cadrelor de conducere. *(Aplauze puternice).*

Dezvăluirea deschisă a lipsurilor nu diminuează şi nu poate diminua cu nimic realizările, succesele obţinute. Dimpotrivă, aceasta constituie o dovadă a forţei partidului nostru, care acţionează cu fermitate împotriva vechiului, a tot ceea ce este negativ, pentru accelerarea mersului înainte al societăţii. Dispunem de tot ceea ce este necesar pentru a asigura îndeplinirea în bune condiţii a sarcinilor de plan pe acest an, precum şi pe anul 1980 — şi îmi exprim convingerea că eroica noastră clasă muncitoare, ţărănimea şi intelectualitatea, întregul nostru popor vor face totul pentru înfăptuirea integrală a actualului cincinal, asigurînd astfel consolidarea şi mai puternică a economiei naţionale, creşterea continuă a forţei patriei noastre, întărirea independenţei şi suveranităţii naţionale a României socialiste. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

II

OBIECTIVUL FUNDAMENTAL ŞI LINIILE DIRECTOARE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE A ROMÂNIEI ÎN PERIOADA CINCINALULUI 1981—1985

Stimaţi tovarăşi,

Congresul al XII-lea al partidului este chemat să stabilească obiectivul fundamental şi liniile directoare ale dezvoltării economico-sociale a ţării în perioada 1981—1985, în vederea înfăptuirii neabătute a Programului de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism. În acest scop, Congresul va dezbate şi adopta directivele pentru noul cincinal, precum şi programele-directivă cu privire la cercetarea ştiinţifică şi progresul tehnic, asigurarea resurselor energetice, dezvoltarea economico-socială în profil teritorial, creşterea nivelului de trai şi ridicarea calităţii vieţii întregului popor.

Obiectivul fundamental al viitorului plan cincinal îl constituie continuarea, pe o treaptă superioară, a îndeplinirii Programului partidului, creşterea în ritm susţinut a economiei naţionale, afirmarea cu putere a revoluţiei tehnico-ştiinţifice în toate domeniile, trecerea la o nouă calitate a întregii activităţi economico-sociale. Pe această bază se asigură consolidarea şi mai puternică a modului de producţie socialist, ridicarea gradului de civilizaţie a întregului popor, întărirea forţei materiale şi spirituale a ţării, a inde-

pendenţei şi suveranităţii României socialiste. *(Aplauze puternice).* Principalii indicatori ai dezvoltării economico-sociale a ţării în următorul cincinal se prezintă astfel :

	Prevederi din 1985 faţă de 1980 în %	Ritm mediu anual 1981—1985 în %
Valoarea producţiei nete industriale	154,0—161,0	9,0—10,0
Valoarea producţiei globale industriale	147,0—154,0	8,0— 9,0
Valoarea producţiei globale agricole (medie anuală pe perioada de cinci ani)	124,5—127,5	4,5— 5,0
Volumul investiţiilor în economia naţională (pe perioada de 5 ani)	130,0—135,0	5,4— 6,2
Volumul comerţului exterior (pe perioada de 5 ani)	150,0—157,5	8,5— 9,5
Număr de personal total	110,5—112,5	2,0— 2,4
Productivitatea muncii (calculată pe baza producţiei nete)		
— în industrie	140,0—143,5	7,0— 7,5
— în construcţii-montaj	130,0—135,0	5,4— 6,2
Produsul social	133,5—137,5	6,0— 6,6
Venitul naţional	138,0—143,0	6,7— 7,4
Retribuţia medie reală	116,0—118,0	3,0— 3,4
Veniturile reale ale ţărănimii, pe o persoană activă	120,0—125,0	3,7— 4,6
Veniturile totale reale ale populaţiei	123,0—125,0	4,2— 4,6

Înfăptuirea prevederilor noului cincinal va accelera dezvoltarea ţării atît în domeniul bazei tehnico-materiale, cît şi al organizării societăţii, asigurîndu-se creşterea venitului naţional pe locuitor, îmbunătăţirea condiţiilor de trai ale maselor, ridicarea nivelului învăţămîntului, ştiinţei şi culturii, a gradului

general de civilizaţie al poporului nostru. România va depăşi, astfel, stadiul de ţară socialistă în curs de dezvoltare şi va deveni o ţară socialistă mediu dezvoltată, parcurgînd o etapă de cea mai mare însemnătate în înfăptuirea Programului partidului, pe drumul spre societatea comunistă. *(Aplauze puternice, prelungite).*

1. Lărgirea bazei proprii de materii prime şi energie, accelerarea procesului de restructurare a industriei prin creşterea prioritară a ramurilor de prelucrare avansată

Stimaţi tovarăşi,

Corespunzător obiectivului fundamental al viitorului cincinal, se va asigura creşterea proporţională şi armonioasă a industriei şi agriculturii, a tuturor ramurilor economiei naţionale, realizarea unui echilibru optim între diferite sectoare, în vederea satisfacerii într-o tot mai mare măsură a necesităţilor progresului general al societăţii şi ridicării continue a bunăstării materiale şi spirituale a întregului nostru popor.

În perioada 1981—1985, industria va înregistra un ritm de creştere de 10 la sută la producţia netă şi de 9 la sută la producţia globală, ceea ce va permite ca pe întregul cincinal să se obţină un spor egal cu întreaga producţie a anului 1975 şi de 3 ori mai mare decît cea a anului 1965.

Pentru realizarea acestor prevederi situăm pe primul plan lărgirea bazei proprii de materii prime, sporirea gradului de asigurare din resurse interne a necesităţilor economiei naţionale şi reducerea substanţială a importurilor. În acest scop se va intensifica activitatea de descoperire şi punere în valoare a noi zăcăminte de substanţe minerale utile şi se va accentua creşterea industriei extractive, precum şi a agriculturii — una din ramurile hotărîtoare ale producţiei de materii prime.

Va trebui să realizăm o intensificare a cercetării şi cunoaşterii rezervelor de substanţe minerale utile de pe întreg teritoriul ţării, inclusiv a minereurilor sărace, extinzînd tehnicile moderne de prospecţiuni şi explorare. Pentru anul 1985 se prevede realizarea unei producţii de 72—75 milioane tone lignit, mai mare de aproape 4 ori decît în 1975 şi de peste 13 ori faţă de 1965. Se vor extinde cercetările pentru petrol şi gaze, forajele de mare adîncime, precum şi pe platforma continentală a Mării Negre.

Aş dori să anunţ Congresul că cei care lucrează pe prima platformă din Marea Neagră au reuşit să găsească surse de petrol. *(Vii aplauze).* Sperăm că ele vor fi aşa de mari încît să poată fi exploatate industrial şi să ne ajute în realizarea prevederilor programului nostru de a ne satisface complet necesităţile de combustibil şi energie, asigurînd din acest punct de vedere o independenţă deplină a ţării în următorul deceniu. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Se va acţiona pentru creşterea factorului final de recuperare a ţiţeiului şi sporirea extracţiei la zăcămintele în exploatare. Mult mai activ trebuie să se desfăşoare lucrările de exploatare a minereurilor de fier, plumb, zinc, cupru, mangan, metale rare, resurse bauxitice, precum şi a substanţelor nemetalifere necesare economiei.

O altă orientare principală a viitorului cincinal este creşterea bazei energetice, punîndu-se accentul pe utilizarea cărbunilor în producţia de energie

electrică și termică, valorificarea potențialului hidroenergetic, construcția de centrale nuclearo-electrice, folosirea noilor surse de energie, îmbunătățirea continuă a organizării și exploatării sistemului electroenergetic național, aplicarea unui regim sever de economisire a petrolului și gazelor, a tuturor combustibililor și energiei electrice. Se vor crea noi centrale pe cărbuni și șisturi bituminoase — a căror pondere în balanța de energie electrică va ajunge la sfîrșitul cincinalului viitor la cel puțin 55 la sută față de 40 la sută în 1980 — asigurîndu-se amplasarea lor rațională, creșterea randamentului de utilizare a combustibilului, extinderea termoficării industriale și urbane. Va fi dată în funcțiune centrala „Porțile de Fier II" și se va realiza centrala Turnu Măgurele—Nicopole, va începe construirea de noi hidrocentrale pe Dunăre și rîurile interioare ; se va asigura extinderea microhidrocentralelor. Pînă la sfîrșitul cincinalului va intra în funcțiune prima centrală atomoelectrică cu 660 MW. Va trebui să se treacă, de asemenea, mai rapid la utilizarea energiei soarelui, vîntului, biomasei, biogazului și a altor surse de energie. Se va restrînge folosirea țițeiului și gazelor în procesele de ardere, acordîndu-se prioritate valorificării lor superioare prin chimizare.

În perioada 1981—1985 va trebui continuat procesul de restructurare a industriei prin creșterea prioritară a ramurilor de prelucrare avansată, realizarea de produse de înaltă tehnicitate și mici consumatoare de energie.

Siderurgia și metalurgia neferoasă se vor dezvolta într-un ritm de peste 7 la sută. În 1985 producția de oțel va fi de peste 20 milioane tone. În această perioadă se vor încheia lucrările de dezvoltare a Combinatului de la Galați, care va ajunge la 10 milioane

tone oțel, asigurîndu-se, totodată, intrarea în funcțiune, într-o primă etapă, a noului Combinat de la Călărași cu o capacitate de peste 3 milioane tone. Aș dori, de asemenea, să informez Congresul că deja la Călărași — e adevărat pe un cuptor electric — ieri am obținut prima șarjă de oțel. *(Aplauze).* Vor începe să producă, de asemenea, un mare număr de laminoare, vom realiza o largă gamă de laminate, noi mărci de oțeluri, profile și țevi din oțeluri speciale și aliate, asigurîndu-se integral necesitățile industriei constructiilor de mașini, ale economiei.

Construcția de mașini va continua să fie ramura cu cea mai dinamică dezvoltare, crescînd într-un ritm de aproape 12 la sută anual. Industriile electronică și electrotehnică vor cunoaște o creștere de circa 13 la sută anual, iar producția de mașini-unelte va spori, pe cincinal, de 2,2 ori. Producția industriei de mecanică fină va crește de aproape 3 ori, asigurînd, practic, întregul necesar de echipamente hidraulice și pneumatice, precum și elementele pentru cibernetizarea întregii producții. Se va extinde producția utilajelor tehnologice de mare complexitate, cu grad ridicat de automatizare. În domeniul mijloacelor de transport vor fi realizate autobasculante grele de pînă la 100 tone, vagoane și nave specializate de mare tonaj. Se va trece la reproiectarea întregii game de motoare cu combustie internă pentru reducerea consumului de carburanți. Un deosebit accent se va pune pe dezvoltarea industriei aeronautice și de utilaje pentru centrale atomoelectrice. Va fi asigurată producerea bunurilor de consum de folosință îndelungată într-o structură sortimentală modernă, care să satisfacă tot mai deplin cerințele întregii populații.

Industria chimică va înregistra un ritm anual de dezvoltare de aproape 10 la sută — fiind orientată mai hotărît spre valorificarea superioară a materiilor

prime și energiei. Menținînd cantitatea de țiței supusă prelucrării la nivelul anului 1980, vom ridica substanțial gradul de chimizare, asigurînd o creștere a producției de mase plastice de aproape 1,7 ori, a fibrelor și firelor sintetice de 1,8 ori, iar a cauciucului sintetic de circa 1,6 ori. În 1985 producția de îngrășăminte va ajunge la 5 milioane tone și se vor asigura integral cantitățile de pesticide necesare agriculturii. O mare atenție trebuie acordată dezvoltării chimiei de sinteză fină și mic tonaj, a producției de medicamente, coloranți, pigmenți organici, produse cosmetice și detergenți. Într-un ritm mai rapid va trebui să se dezvolte chimia anorganică, pe baza resurselor interne, creîndu-se noi materiale necesare economiei naționale.

Industria materialelor de construcții și prelucrării lemnului se va dezvolta într-un ritm anual de 5,7 la sută, acoperind cerințele programului de investiții și nevoile populației. Producția de ciment se va realiza în proporție de 95 la sută prin procedeul uscat, mai economic din punct de vedere energetic, iar în cadrul materialelor de zidărie va spori de 2 ori producția de blocuri ceramice ușoare. Vor trebui folosite pe scară largă zgurile metalurgice, cenușile de termocentrale, calcarele moi, tufurile vulcanice și alte materiale locale. Va spori cu cel puțin 30 la sută gradul de valorificare a masei lemnoase, dezvoltîndu-se îndeosebi industria de mobilă și hîrtie.

Industria ușoară va crește cu un ritm mediu de circa 8 la sută, fiind orientată îndeosebi spre îmbunătățirea structurii sortimentale și calității produselor, valorificarea superioară a resurselor de materii prime naturale și sintetice din țară. Se va realiza o gamă variată de țesături, tricotaje, confecții, încălțăminte, articole de blănărie și marochinărie, cu un grad ridicat de finisaj. În același timp, va spori producția de articole de uz casnic, sticlărie, porțelan și

faianță, precum și de ceramică populară, corespunzător cerințelor populației.

Industria alimentară se va dezvolta într-un ritm mediu de peste 8 la sută anual. În cadrul subramurilor producătoare de alimente de bază — carne, pește, lactate, uleiuri, zahăr, conserve — se va pune accentul pe asimilarea de noi sortimente cu un conținut nutritiv ridicat. Producția de preparate și semipreparate culinare va crește pe cincinal de 2,5—2,8 ori.

În industria bunurilor de consum va trebui extinsă producția de serie mică în unități de dimensiuni reduse. Cooperația meșteșugărească, alte organizații cooperatiste și unități de industrie locală vor asigura creșterea de cel puțin două ori a producției industriei mici și artizanale.

O problemă centrală a întregii industrii este înfăptuirea unei cotituri radicale în domeniul calității produselor, al îmbunătățirii performanțelor lor tehnice. Trebuie să se asigure perfecționarea standardelor în pas cu noile tendințe ale progresului tehnic, dotarea unităților cu echipamente de măsură și testare, întărirea controlului tehnic pe toate fazele procesului de producție.

O deosebită atenție se va acorda îmbunătățirii aprovizionării tehnico-materiale a producției, asigurîndu-se normarea tehnică a consumurilor materiale și energetice, extinderea tipizării produselor, desfășurarea ritmică a cooperării în producție, dimensionarea corespunzătoare a stocurilor, gospodărirea rațională a materiilor prime și materialelor, organizarea recuperării și refolosirii integrale a acestora. Prin recuperare trebuie să se acopere cel puțin 40—50 la sută din nevoile interne de fier, metale neferoase, fibre și fire textile, uleiuri minerale și altele, punîndu-se capăt cu desăvîrșire oricărei risipe.

Organizațiile de partid, Consiliul Național al Oa-

menilor Muncii, organele de conducere colectivă din ministere, centrale și întreprinderi trebuie să ia toate măsurile pentru înfăptuirea exemplară a prevederilor de creștere și modernizare a producției industriale, punînd pe primul plan realizarea producției fizice și nete. Îmi exprim convingerea că oamenii muncii, cadrele tehnice, de conducere vor face totul pentru a-și îndeplini sarcinile de mare răspundere ce le revin, aducînd astfel o contribuție de cea mai mare importanță la progresul impetuos al întregii economii naționale, la ridicarea bunăstării poporului, la sporirea avuției naționale și întărirea independenței și suveranității țării. *(Aplauze puternice, prelungite).*

2. Înfăptuirea unei profunde revoluții agrare, dezvoltarea și modernizarea susținută a producției agricole

Tovarăși,

Un obiectiv esențial al cincinalului viitor este înfăptuirea unei profunde revoluții agrare cuprinzînd atît baza tehnico-materială, cît și organizarea producției. În acest scop se vor asigura folosirea rațională a întregului fond funciar, încheierea procesului de raionare a culturilor și stabilire a asolamentelor, mecanizarea complexă a lucrărilor și chimizarea producției, modernizarea integrală a patrimoniului pomiviticol, creșterea în continuare a efectivelor și ameliorarea raselor de animale, rezolvarea radicală a problemei furajelor.

Pentru realizarea obiectivelor din agricultură se vor aloca investiții în valoare de circa 155 miliarde lei,

cu 22 miliarde lei peste prevederile din Directive. Sper că Congresul va fi de acord să majorăm această cifră. *(Aplauze puternice).*

Dotarea cu tractoare, combine și alte mașini agricole va permite realizarea lucrărilor de însămînțat în 15 zile, recoltarea grîului în 8 zile și a porumbului în cel mult 25—30 de zile, executarea în bune condiții a lucrărilor în legumicultură, pomicultură, viticultură, a strîngerii furajelor. Vor fi create, de asemenea, condiții pentru mecanizarea complexă a lucrărilor în zootehnie. La sfîrșitul cincinalului vom dispune de peste 320 kg substanță activă de îngrășăminte chimice la hectarul de teren arabil, vii și livezi.

Prin realizarea integrală a programului de îmbunătățiri funciare, suprafața totală irigată va ajunge în 1985 la aproape 4 milioane hectare. Vor fi efectuate importante lucrări de desecări, combatere a eroziunii solului, vor fi atrase în circuitul agricol noi terenuri neproductive. O deosebită atenție trebuie acordată organizării unitare a teritoriului, în vederea valorificării maxime a capacității productive a tuturor terenurilor. Culturile duble se vor extinde la cel puțin 2 milioane hectare.

În perioada 1981—1985, producția agricolă va spori cu 24,5—27,5 la sută față de cincinalul anterior.

Se va pune în continuare accentul principal pe sporirea producției de cereale — care trebuie să ajungă la 27—28 milioane tone anual. O atenție mai mare se va acorda plantelor tehnice, și în mod deosebit sfeclei de zahăr, florii-soarelui, inului și cînepei. În legumicultură se vor introduce în cultură soiuri bogate în substanțe nutritive și vitamine, asigurîndu-se toate sortimentele necesare consumului populației. În pomicultură și viticultură, programul de modernizare a

plantațiilor existente și de înființare a plantațiilor intensive și superintensive va trebui să se încheie în primii 2—3 ani ai cincinalului, pentru ca acestea să intre pe rod pînă în anul 1985. O importanță deosebită va trebui acordată asigurării semințelor și materialului săditor de înaltă productivitate și în cantități suficiente.

Ca rezultat al tuturor acestor măsuri, pînă la sfîrșitul cincinalului se prevede realizarea următoarelor niveluri de producție anuală :

Cultura	Producție totală mii tone	Producție medie kg/ha
Grîu-secară	7 300— 7 500	3 500— 3 600
Porumb boabe	14 800—15 300	4 500— 5 000
Floarea-soarelui	1 200— 1 300	2 300— 2 400
Sfeclă de zahăr	10 000—10 400	38 000—40 000
Soia	920— 950	2 400
In pentru fibre	400— 420	5 800
Cînepă pentru fibre	260— 280	7 000
Cartofi de toamnă	6 000— 6 400	25 000
Legume de cîmp	5 400— 5 700	17 000
Fructe	3 000— 3 200	11 600
Struguri	2 400— 2 500	8 000

În zootehnie, efectivele vor ajunge în 1985 la 8 milioane bovine, 14—15 milioane porcine, 20—22 milioane ovine și caprine, 60 milioane păsări ouătoare. Se va continua, totodată, acțiunea de îmbunătățire a raselor de animale.

Pe această bază se prevede realizarea următoarelor niveluri de producție :

Produsul	U.M.	Cantitatea
carne în viu	mii tone	4 000— 4 100
lapte vacă	mii hl	85 000—88 700
lînă	tone	58 000—61 100
ouă	mil. buc.	8 000— 8 200

În domeniul bazei furajere trebuie să se acorde prioritate plantelor de mare randament, extinderii culturilor duble, utilizării furajelor grosiere, valorificării mai bune a zonelor colinare și montane. Pentru realizarea producțiilor zootehnice prevăzute în perioada 1981—1985 va trebui să producem anual circa 120—130 milioane tone masă verde și siloz, inclusiv furaje grosiere.

Un rol deosebit de important în noua organizare a agriculturii revine consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste, care au datoria să asigure concentrarea și specializarea producției, folosirea eficientă a fondului funciar, a mijloacelor materiale, financiare și a forței de muncă, întărirea economică a fiecărei unități componente.

Întreprinderile agricole de stat trebuie să asigure aplicarea rapidă, în toate sectoarele de producție, a celor mai avansate tehnologii și metode de organizare, contribuind activ la așezarea pe baze moderne și creșterea eficienței întregii noastre agriculturi.

Cooperativele agricole de producție trebuie să ia măsuri ferme pentru îmbunătățirea organizării muncii și instaurarea unui spirit de deplină ordine și disciplină în producție. Se impune perfecționarea muncii consiliilor de conducere și creșterea rolului adunărilor generale, dezvoltarea democrației cooperatiste și asigurarea condițiilor ca toți membrii cooperatori să participe efectiv la activitatea de producție și la munca de conducere.

Sarcini importante revin S.M.A.-urilor, ca sectoare unice de mecanizare, care trebuie să asigure folosirea judicioasă a parcului de mașini și tractoare, mecanizarea tuturor lucrărilor din sectoarele de producție vegetală și zootehnică, executarea în perioade optime și la înalt nivel calitativ a lucrărilor agricole,

răspunzînd nemijlocit de realizarea producției stabilite.

Se impune, de asemenea, să fie sprijinite mai activ gospodăriile membrilor cooperatori, ale țăranilor individuali, asociațiile pomicole și ale crescătorilor de animale, în vederea valorificării mai largi a potențialului lor de producție.

Răspunderi deosebit de mari revin Consiliului Național al Agriculturii, Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole, ministerului și celorlalte organe agricole în dezvoltarea bazei tehnico-materiale și creșterea producției, în așezarea pe baze moderne a întregii agriculturi.

De asemenea, comitetele județene de partid, toate organele și organizațiile de partid din agricultură trebuie să situeze pe prim plan ridicarea generală a muncii de organizare și conducere a activității agricole, să mobilizeze comuniștii, pe toți oamenii muncii de la sate în vederea înfăptuirii prevederilor de dezvoltare a agriculturii în viitorul cincinal. Îmi exprim convingerea că țărănimea cooperatistă, specialiștii, toți lucrătorii din agricultură se vor achita cu cinste de sarcinile ce le revin, sporind contribuția acestei importante ramuri economice la progresul multilateral al patriei noastre. *(Aplauze puternice)*.

În domeniul silviculturii vor fi înfăptuite în continuare prevederile programului național de conservare și dezvoltare a fondului forestier. Va trebui să fie intensificat ritmul împăduririlor, îndeosebi cu specii repede crescătoare, asigurîndu-se completarea golurilor existente în păduri și compensarea tăierilor anuale.

Este necesar, totodată, să se înfăptuiască în continuare prevederile programului național pentru amenajarea și folosirea potențialului hidrologic, în scopul

acoperirii cerințelor de apă ale populației, industriei și agriculturii, al apărării împotriva inundațiilor și gospodăririi unitare a resurselor de apă. O mai mare atenție trebuie acordată folosirii raționale a apei în procesele tehnologice, diminuării pierderilor și consumurilor specifice, reducerii poluării și păstrării calității apei, ca factor esențial al echilibrului ecologic. Vor trebui aplicate în mod riguros prevederile legii cu privire la ocrotirea mediului înconjurător, asigurînd echilibrul naturii și ambianța corespunzătoare vieții poporului nostru în prezent și în viitor.

Un obiectiv important în viitorul cincinal îl constituie perfecționarea activității în domeniul transporturilor, care trebuie să satisfacă în tot mai bune condiții cerințele dezvoltării economico-sociale a țării. Este necesar să se asigure utilizarea mai eficientă a mijloacelor și optimizarea transporturilor, aplicarea largă în acest sector a tehnologiilor moderne, îndeosebi a paletizării și conteinerizării mărfurilor.

Calea ferată va constitui în continuare principalul mijloc de transport, asigurîndu-se dotarea ei cu locomotive și vagoane de mare capacitate, dublarea și electrificarea liniilor cu trafic intens. În transportul rutier se va mări dotarea cu autovehicule de capacități sporite și se va acționa pentru eliminarea hotărîtă a transporturilor la mari distanțe. Transportul fluvial va crește de 2,0—2,2 ori prin dotarea cu nave de puteri mai mari și specializate, precum și prin intrarea în funcțiune a canalului Dunărea—Marea Neagră. Va începe, de asemenea, construcția canalului navigabil București—Dunăre, care va asigura o legătură directă pe apă între Capitala țării, porturile de la Marea Neagră și țările Europei centrale. Creșterea capacității flotei maritime va asigura sporirea de 2,2—2,5 ori a traficului. Se vor mări capacitățile

portuare, se va da în funcțiune noul port Constanța-Sud—Agigea și se vor dezvolta prin amenajări simple și ieftine noi porturi dunărene. De asemenea, transportul aerian va fi dotat cu noi avioane și va crește în cincinalul viitor cu 30 la sută.

În întregul transport trebuie să se acorde mai multă atenție întăririi ordinii și disciplinei, funcționării exemplare a tuturor mijloacelor din dotare.

3. Dezvoltarea puternică a bazei tehnico-materiale a societății, continuarea fermă a politicii de amplasare rațională pe teritoriu a forțelor de producție

Tovarăși,

Pentru a asigura îndeplinirea sarcinilor de dezvoltare economico-socială a țării, în viitorul cincinal urmează să se realizeze un volum de investiții de 1 300—1 350 miliarde lei, superior întregului volum efectuat între anii 1951—1975 și de peste 20 de ori mai mare decît cel realizat în perioada 1951—1955. Vor fi construite peste 1 200 noi capacități și modernizate circa 1 100 unități industriale importante. În același timp, vor fi create 375 noi capacități în agricultură, precum și numeroase alte obiective economice, științifice, sociale și culturale.

În 1985, ca urmare a înfăptuirii programului de investiții, fondurile fixe totale vor ajunge la 3 000 miliarde lei, din care 77 la sută productive. Dacă am repartiza aceste fonduri pe fiecare proprietar, deci pe cei peste 23 milioane de locuitori din 1985, înseamnă că fiecare va fi de fapt proprietarul a unor mijloace fixe de circa 120 000 lei. Aceasta impune fiecăruia răspunderea de a le gospodări cum trebuie, ca proprietate comună, asigurînd creșterea continuă a forței societății noastre socialiste, baza societății comuniste. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

Un program de construcții de o asemenea amploare presupune aplicarea pe scară largă a unor soluții constructive superioare, pregătirea temeinică a lucrărilor, mecanizarea și industrializarea într-o proporție mult mai mare a construcțiilor-montaj, folosirea mai eficientă a utilajelor și mijloacelor de transport, a forței de muncă.

Trăgînd toate învățămintele din lipsurile manifestate în acest cincinal, este necesar să fie luate toate măsurile pentru pregătirea temeinică a lucrărilor de investiții, astfel ca nici o lucrare să nu mai înceapă decît după aprobarea studiilor tehnico-economice și a proiectelor de execuție.

O atenție deosebită trebuie acordată realizării la timp și de calitate corespunzătoare a tuturor investițiilor, intrării în producție la termenele stabilite a noilor obiective și funcționării lor la parametrii proiectați. Trebuie să urmărim permanent creșterea eficienței economice a investițiilor, una din cerințele esențiale pentru dezvoltarea continuă a economiei naționale, pentru creșterea avuției întregului popor.

Planul cincinal 1981—1985 prevede continuarea politicii de amplasare rațională a forțelor de producție pe teritoriu, asigurîndu-se dezvoltarea echilibrată în perspectivă a tuturor zonelor, apropierea județelor în ce privește nivelul producției globale pe locuitor și folosirea resurselor de muncă, sistematizarea și modernizarea rețelei de localități urbane și rurale, ridicarea gradului general de civilizație al

tuturor regiunilor țării. Se va urmări realizarea în cadrul fiecărui județ a unui raport corespunzător în dezvoltarea sectoarelor de bază — industrie, agricultură, construcții, transporturi, prestări de servicii. Programul-directivă în profil teritorial stabilește ca pînă în anul 1985 fiecare județ să ajungă la o producție globală de cel puțin 70 000 lei pe locuitor și la un grad de ocupare a forței de muncă de minimum 400 persoane la o mie de locuitori. În viitorul cincinal vor fi transformate în orașe agroindustriale încă 140 centre comunale. Înfăptuirea acestor prevederi va accelera procesul dispariției deosebirilor esențiale dintre sat și oraș, dintre activitatea agricolă și industrială, va determina omogenizarea crescîndă a societății noastre, crearea unui fundament trainic pentru afirmarea deplinei egalități între toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate, pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale, a gradului general de civilizație al întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

4. Pentru o calitate nouă, superioară în întreaga activitate economică, pentru creșterea puternică a productivității muncii și gospodărirea cu maximă eficiență a resurselor materiale și financiare

Stimați tovarăși,

O orientare principală a viitorului cincinal este creșterea mai rapidă a productivității sociale, prin organizarea științifică a producției și muncii în toate ramurile economiei. Productivitatea în industrie va

trebui să crească în cincinalul viitor într-un ritm mediu anual de 7—7,5 la sută, contribuind cu circa 80 la sută la realizarea sporului de producție. Un rol însemnat vor avea în acest scop extinderea mecanizării și automatizării, realizarea de linii complet automatizate, îndeosebi în turnătorii, forje, secții de tratamente termice și alte sectoare cu muncă grea, folosirea mașinilor-agregat multifuncționale, a roboților industriali și microprocesoarelor. Va trebui acționat pentru conducerea cibernetizată a proceselor tehnologice, generalizarea muncii la mai multe mașini, utilizarea rațională a timpului de lucru, folosirea tehnicii electronice în programarea producției, în lucrările de calcul și evidență și, pe această bază, reducerea la strictul necesar a personalului funcționăresc. Calificarea muncitorilor trebuie ridicată în toate unitățile la nivelul de complexitate al producției moderne, asigurîndu-se, totodată, normarea științifică a muncii.

În acest scop, sînt necesare măsuri organizatorice corespunzătoare în toate unitățile, creșterea răspunderii consiliilor oamenilor muncii, a conducerilor ministerelor, precum și perfecționarea activității Consiliului Organizării Economico-Sociale.

Un alt obiectiv important este sporirea mai accentuată a eficienței activității economice prin ridicarea gradului de valorificare a materiilor prime, materialelor și energiei, folosirea intensivă a mașinilor și utilajelor, reducerea costurilor, îndeosebi a cheltuielilor materiale, și creșterea beneficiilor. Pentru viitorul cincinal se prevede sporirea gradului de valorificare a materiilor prime cu cel puțin 34 la sută, precum și obținerea unei producții globale de cel puțin 1 800 lei și a unei producții nete de peste 600 lei la fiecare mie de lei fonduri fixe, valoare neamortizată. Cheltuielile

totale la o mie lei producţie-marfă industrială vor trebui să scadă cu 7—8 la sută, iar cheltuielile materiale cu 5,5—6 la sută.

Pe ansamblul economiei, ponderea cheltuielilor materiale în produsul social va trebui să se reducă de la 57,7 la sută, preliminat pentru 1980, la 55,5 la sută în 1985, realizîndu-se creşterea venitului naţional într-un ritm anual de 6,7—7,4 la sută. Rata acumulării prevăzută pentru cincinalul următor, de 30 la sută, se situează la nivelul optim pentru această etapă, asigurînd dezvoltarea puternică a bazei tehnico-materiale, concomitent cu ridicarea bunăstării întregului popor.

Trebuie asigurate aplicarea fermă a noului mecanism economico-financiar în toate sectoarele, a principiilor autoconducerii muncitoreşti, autogestiunii şi participării oamenilor muncii la beneficii, sporirea rolului bugetelor de venituri şi cheltuieli în activitatea întreprinderilor, punîndu-se accentul pe realizarea producţiei nete şi a producţiei fizice — indicatori fundamentali ai planului economic.

În actuala etapă se impune creşterea în continuare a rolului finanţelor şi creditului. Ministerul Finanţelor, toate organele financiar-bancare au obligaţia să asigure buna funcţionare a mecanismului economic, creşterea eficienţei economice, a beneficiilor şi rentabilităţii, consolidarea echilibrului financiar al economiei, administrarea cu înalt simţ de răspundere a banului public, accelerarea vitezei de rotaţie a fondurilor, instaurarea unui regim strict de economii şi a unei discipline financiare desăvîrşite în toate unităţile. Trebuie asigurate o circulaţie monetară sănătoasă, întărirea puterii de cumpărare a monedei naţionale, îmbunătăţirea raportului dintre leu şi alte valute.

Este necesar să se asigure în continuare stabilitatea preţurilor de producţie şi livrare, pe baza reducerii costurilor de producţie şi circulaţie. În acelaşi timp, va trebui să se asigure o mai bună fundamentare a corelaţiilor dintre preţurile produselor de bază şi ale mărfurilor finite, pornind de la cheltuielile socialmente necesare şi preţurile pieţei mondiale, de la necesitatea valorificării superioare a materiilor prime, materialelor şi energiei.

O importanţă deosebită pentru realizarea cu succes a viitorului cincinal are folosirea tot mai judicioasă a legităţilor economice obiective în scopul dezvoltării susţinute, pe baze sănătoase, a întregii economii naţionale, creşterii calităţii şi eficienţei în toate sectoarele producţiei materiale.

Este necesar ca toţi oamenii muncii, toate organizaţiile de partid să facă totul pentru ca întreaga noastră activitate economică să se desfăşoare cu cea mai înaltă eficienţă, asigurînd creşterea continuă a bogăţiei naţionale, baza sigură — şi singura bază — pentru dezvoltarea continuă a patriei, ridicarea bunăstării poporului. *(Aplauze puternice).*

5. Afirmarea revoluţiei tehnico-ştiinţifice în toate domeniile de activitate, creşterea rolului ştiinţei în modernizarea economiei naţionale, în asigurarea progresului multilateral al patriei

Dragi tovarăşi,

În cincinalul viitor, un rol tot mai important revine ştiinţei — factor determinant al dezvoltării societăţii. Orientarea de bază a programului-directivă o con-

stituie afirmarea revoluţiei tehnico-ştiinţifice în toate domeniile de activitate, creşterea rolului ştiinţei în modernizarea economiei naţionale, a întregii vieţi sociale, în conducerea societăţii, legarea tot mai strînsă a cercetării de producţie, accentuarea contribuţiei creaţiei ştiinţifice româneşti la progresul multilateral şi dinamic al ţării noastre, la îmbogăţirea tezaurului cunoaşterii universale, astfel încît deceniul următor să devină cu adevărat deceniul ştiinţei, tehnicii, calităţii şi eficienţei. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În industrie, cercetarea trebuie să asigure dezvoltarea mai rapidă a bazei proprii de materii prime şi energie, valorificarea complexă a rezervelor interne de substanţe minerale, utilizarea intensă a noilor surse de energie, asimilarea de noi produse cu caracteristici superioare, generalizarea mecanizării, automatizării şi cibernetizării producţiei, introducerea de noi tehnologii avansate în toate ramurile producţiei, care să permită reducerea mai accentuată a consumurilor materiale şi energetice, recuperarea şi refolosirea materiilor prime şi materialelor.

Cercetarea agricolă, biologia modernă, ingineria genetică şi bioenergetica trebuie să acţioneze mai ferm pentru crearea de noi soiuri şi hibrizi cu un înalt potenţial productiv, îmbunătăţirea raselor de animale şi promovarea celor mai eficiente tehnologii de producţie în agricultură. Trebuie extinse noile principii de genetică şi bioinginerie pentru obţinerea unor specii forestiere care să producă mari cantităţi de masă lemnoasă şi biomasă.

Cercetarea românească trebuie să-şi aducă o contribuţie sporită la aprofundarea cunoaşterii legilor naturii şi ale societăţii, pe baza concepţiei materialist-dialectice şi istorice, la investigarea structurii interne a materiei, a legilor ei de mişcare şi transformare, a

caracteristicilor biologice ale plantelor şi animalelor. Se impune, de asemenea, o angajare mai activă a cercetării în studierea proceselor care au loc în univers, în vederea identificării modalităţilor de valorificare în practică, în folosul întregii umanităţi, a resurselor infinite ale acestuia. Ştiinţa românească trebuie să participe activ la cunoaşterea şi valorificarea potenţialului geologic şi biologic al Mării Negre şi al oceanului mondial. O atenţie deosebită trebuie acordată dezvoltării cercetărilor în domeniile matematicii, fizicii, chimiei, biologiei, care exercită un rol esenţial în progresul general al ştiinţei şi tehnicii contemporane.

Sarcini importante revin cercetării ştiinţifice în analiza proceselor economice şi sociale, inclusiv a celor care se manifestă pe plan mondial, în elaborarea celor mai eficiente soluţii de modernizare a economiei naţionale, de perfecţionare a relaţiilor de producţie, a organizării societăţii corespunzător condiţiilor istorice şi necesităţilor progresului României.

Este necesar să se acţioneze mai ferm pentru legarea cercetării cu învăţămîntul şi producţia şi întărirea conlucrării oamenilor de ştiinţă cu masele largi ale celor ce muncesc — făuritorii bunurilor materiale.

Trebuie să acordăm întreaga atenţie dezvoltării cercetării de perspectivă, a cercetării fundamentale pentru a asigura condiţiile progresului multilateral al ştiinţei şi al societăţii noastre.

Dispunem de o bază materială corespunzătoare, de o puternică reţea de unităţi şi de oameni de ştiinţă de o valoare deosebită, avem deci toate condiţiile ca marile probleme ce se pun în faţa ştiinţei să poată fi rezolvate cu deplin succes. Îmi exprim convingerea că oamenii de ştiinţă, conlucrînd strîns cu eroica

noastră clasă muncitoare, cu toți cei ce muncesc, vor îmbogăți continuu patrimoniul științei și tehnicii românești, sporindu-și contribuția la progresul României socialiste, la știința universală. *(Aplauze puternice).*

6. Politica demografică, asigurarea și pregătirea forței de muncă, dezvoltarea învățămîntului de toate gradele

Stimați tovarăși,

Partidul va urmări în continuare promovarea și întărirea sănătății poporului, stimularea natalității și asigurarea unui spor demografic normal, ocrotirea mamei și copilului, întărirea familiei, realizarea unor proporții juste în structura de vîrstă a populației, creșterea viguroasă, fizică și intelectuală, a noilor generații. Pe această bază se estimează că populația țării va ajunge la 23,4—23,7 milioane persoane în anul 1985, asigurîndu-se totodată, în continuare, un echilibru corespunzător între generații. Durata medie a vieții s-a prevăzut să fie de circa 71 de ani. Corespunzător dezvoltării economico-sociale a țării, populația ocupată va spori de la 10,4 milioane persoane, în 1980, la 11,4 milioane persoane în 1985, din care peste 78 la sută vor lucra în industrie și în ramurile neagricole.

Un obiectiv esențial al cincinalului este dezvoltarea în continuare a învățămîntului pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, a politehnizării și integrării strînse cu producția și cercetarea, organizarea temeinică a calificării forței de muncă, generalizarea procesului de reciclare a cadrelor, perfecționarea pregătirii profesionale a tuturor oamenilor muncii.

Populația școlară va reprezenta în 1985 circa 27 la sută. Sistemul de învățămînt creat în țara noastră asigură școlarizarea corespunzătoare a întregului tineret, formarea cadrelor necesare tuturor sectoarelor activității economico-sociale. Se vor crea condiții ca pînă în anul 1990 să fie generalizat învățămîntul de 12 ani. Se va dezvolta în continuare învățămîntul superior — cu deosebire cel tehnic — care la sfîrșitul anului 1985 va cuprinde peste 200 mii studenți. Se va asigura o creștere mai accentuată a învățămîntului seral și fără frecvență pentru a da posibilitatea oamenilor muncii care lucrează direct în producție să obțină o calificare tot mai înaltă. Învățămîntul profesional va continua să constituie o formă importantă de pregătire a muncitorilor calificați, cuprinzînd circa 20 la sută din numărul absolvenților învățămîntului de 10 ani. Cheltuielile statului pentru dezvoltarea bazei materiale, finanțarea procesului de învățămînt, acordarea de burse și alte forme de sprijin material elevilor și studenților vor depăși 128 miliarde lei.

O atenție deosebită trebuie acordată practicii în producție, care va reprezenta circa o treime din totalul programului de învățămînt, asigurînd însușirea de către tinerele generații a deprinderilor necesare exercitării unor profesii utile, care să le permită încadrarea rapidă în producție.

Concomitent cu dezvoltarea învățămîntului, se va extinde acțiunea de reciclare profesională a oamenilor muncii, inclusiv a țărănimii. Se prevede cuprinderea în programele de reciclare a peste 2 milioane de persoane anual, astfel ca în cursul unui cincinal fiecare om al muncii să participe cel puțin o dată la o formă organizată de perfecționare a pregătirii profesionale și tehnice.

Dispunem în învățămînt de o bază materială modernă și un puternic detașament de cadre didactice

și trebuie să facem totul pentru a folosi în cele mai bune condiții acest potențial, ridicînd pe o treaptă calitativ superioară întregul învățămînt — important factor de cultură și civilizație, de dezvoltare multilaterală a societății noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

7. Participarea activă și eficientă a României la diviziunea internațională a muncii, accentuarea cooperării cu alte state în domeniul producției, științei și tehnologiei

Tovarăși,

O orientare de bază a viitorului cincinal o constituie participarea activă și eficientă a României la diviziunea internațională a muncii, accentuarea cooperării în domeniul producției, al științei și tehnologiei, asigurarea unei balanțe de plăți externe echilibrate și consolidarea rezervelor valutare ale țării.

Volumul comerțului exterior va crește în perioada cincinalului următor cu 50—57 la sută, într-un ritm mediu de 8,5—9,5 la sută anual. În acest cadru, exporturile vor trebui să sporească mai accentuat, asigurînd mijloacele necesare importurilor și rambursării plăților scadente pentru creditele angajate în trecut, în vederea realizării unei balanțe de plăți externe echilibrate.

O problemă principală a viitorului cincinal este creșterea substanțială a eficienței exporturilor. În acest scop, se impune limitarea și eliminarea produselor cu aport valutar scăzut, sporirea mai accentuată a ponderii mărfurilor care valorifică superior materiile prime, energia și munca socială, îndeosebi din domeniile construcției de mașini, metalurgiei, industriei chimice, prelucrării lemnului și industriei ușoare. Trebuie luate, de asemenea, măsuri pentru studierea mai temeinică a tendințelor pieței externe, vînzarea produselor noastre la prețuri corespunzătoare și îmbunătățirea continuă a cursurilor de revenire, asigurîndu-se un comerț echilibrat, echitabil. Planul cincinal prevede, totodată, fondurile valutare pentru achiziționarea materiilor prime de bază în vederea realizării unei aprovizionări sigure a economiei.

O extensiune tot mai mare trebuie să capete cooperarea economică și tehnico-științifică, atît pentru asigurarea pe termen lung și în condiții reciproc avantajoase a necesarului de materii prime al economiei, cît și pentru dezvoltarea construcțiilor de mașini, în cadrul unor schimburi echivalente. Trebuie lărgite formele superioare de cooperare economică, cum ar fi construirea, conducerea și exploatarea în comun a unor unități industriale, crearea de societăți mixte pentru exportul unor produse, executarea în comun a unor obiective economice pe terțe piețe și altele.

România va dezvolta în continuare relațiile economice cu statele membre ale C.A.E.R., cu toate țările socialiste, acestea urmînd să aibă o pondere de circa 48 la sută în comerțul nostru exterior. Vom acorda, ca și pînă acum, o atenție deosebită extinderii schimburilor comerciale și cooperării în producție cu țările în curs de dezvoltare, estimînd o creștere a ponderii acestora la peste 25 la sută. Vor fi amplificate relațiile economice cu statele capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, în spiritul avantajului reciproc, deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale,

excluderii oricărui amestec în treburile interne. *(Aplauze puternice).*

În activitatea de comerț și cooperare internațională va trebui să ținem permanent seama de fenomenele de instabilitate și criză care se manifestă pe plan mondial și care impun intensificarea conlucrării și colaborării între state în vederea soluționării în comun a problemelor pe baze echitabile. Vom acționa și în viitor pentru eliminarea obstacolelor din comerțul internațional, așezarea mai justă a prețurilor, instaurarea noii ordini economice internaționale.

8. Creșterea continuă a bunăstării întregului popor și crearea unei noi calități a vieții — scopul fundamental al politicii partidului nostru

Stimați tovarăși,

Înfăptuirea prevederilor planului cincinal de dezvoltare economico-socială a țării va permite creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor — scopul fundamental al politicii partidului nostru, esența societății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România. *(Aplauze puternice).*

În conformitate cu Programul-directivă de creștere a nivelului de trai, veniturile totale reale ale populației vor spori în anul 1985 cu 23—25 la sută față de anul 1980, retribuția medie reală mărindu-se cu 16—18 la sută și menținîndu-se raportul de 1 la 5,5 între retribuția minimă și maximă din economie, considerînd, așa cum am menționat deja, că acest raport

este pe deplin corespunzător actualei etape de dezvoltare și el trebuie să fie păstrat încă multă, multă vreme. Retribuția minimă va spori de la 1 425 lei lunar în 1980 la 1 630 lei în 1985, la care se vor adăuga alocația pentru copii și celelalte venituri obținute din fondurile sociale de consum. Se va urmări, de asemenea, realizarea unei corelații mai echilibrate între veniturile oamenilor muncii de la orașe și sate. Veniturile reale ale țărănimii vor crește cu 20—25 la sută. Pensiile nominale de asigurări sociale de stat se vor majora în medie cu 23 la sută, iar alocația de stat pentru copii cu 27 la sută. Se vor mări pensiile militare și I.O.V.R., pensiile membrilor organizațiilor cooperatiste, precum și ale altor categorii de pensionari.

Cheltuielile finanțate din bugetul de stat, precum și din veniturile întreprinderilor, organizațiilor cooperatiste și obștești pentru dezvoltarea învățămîntului, ocrotirii sănătății, asistenței sociale, culturii și sportului vor crește cu circa 37 la sută în 1985, ajungînd să reprezinte 14 200 lei pe o familie.

Volumul desfacerilor de mărfuri va spori într-un ritm de 5,4—6,4 la sută anual, asigurîndu-se la principalele produse următorul consum mediu pe locuitor :

	U.M.	1980	1985
Carne și produse din carne	kg	62	68 — 72
Lapte și produse din lapte (exclusiv unt)	litri	220	230 —240
Grăsimi total	kg	19	20,5— 21,5
Zahăr și produse din zahăr	kg	30	33,0— 35
Ouă	buc.	270	275 —280
Legume și produse din legume	kg	160	190 —200
Fructe și produse din fructe	kg	63	75 — 85
Țesături (inclusiv confecții)	mp	29	36
Încălțăminte	perechi	4	4,1

Volumul prestărilor de servicii va crește cu peste 54 la sută, față de anul 1980.

O deosebită atenție va acorda partidul nostru menținerii în limite strict controlate a dinamicii prețurilor la bunurile de consum și a tarifelor la prestațiile de servicii, prevăzîndu-se o creștere medie anuală de 1—1,2 la sută, corelat cu prevederile de sporire a veniturilor reale ale populației.

În cincinalul viitor se vor construi 1 100 000 apartamente din fondurile de investiții ale statului, din care cel puțin 450 000 destinate vînzării către populație. Suprafața medie locuibilă pe un locuitor va ajunge, în mediul urban, la 10,6 mp în anul 1985, la nivelul normelor prevăzute în țara noastră, precum și în alte țări. În 1985, în București se va rezolva, în linii generale, problema locuințelor, asigurîndu-se condiții corespunzătoare de locuit pentru întreaga populație a Capitalei. *(Vii aplauze).* În municipii și orașe va spori capacitatea instalațiilor de alimentare și distribuire a apei, a celor de canalizare, a stațiilor de epurare, se va îmbunătăți rețeaua de străzi, iar transportul în comun va fi extins prin dotarea cu vehicule de mare capacitate. În București, în următorii doi ani se va rezolva definitiv problema transportului în bune condiții și, după cum cunoașteți, de cîteva zile prima linie a metroului a început să funcționeze, urmînd ca pînă în 1985 rețeaua metroului să ajungă la peste 35 km. *(Aplauze puternice).*

Se va trece la realizarea etapei a doua a programului de reducere a săptămînii de lucru, astfel ca pînă la sfîrșitul cincinalului să se generalizeze săptămîna de lucru de 44 ore. Înfăptuirea acestor obiective va determina ridicarea pe o treaptă superioară a bunăstării poporului și realizarea unei noi calități a vieții, dezvoltarea generală a civilizației materiale și spirituale a societății noastre socialiste, afirmarea tot

mai puternică a umanismului revoluționar, în centrul căruia se află demnitatea, libertatea și fericirea omului. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul !").*

9. Deceniul 1981—1990 — deceniul realizării în linii mari a sarcinilor făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate

Stimați tovarăși,

În conformitate cu prevederile Programului partidului și pentru a asigura înfăptuirea obiectivelor generale ale făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, principalii indicatori ai dezvoltării economico-sociale a țării în deceniul următor se prezintă astfel :

	Dinamica în 1990 față de 1980 în %	Ritm mediu anual în %
1. Produsul social	184—193	6,3—6,8
2. Venitul național	200—210	7,2—7,7
3. Valoarea producției globale industriale	217—227	8,1—8,5
4. Valoarea producției agricole globale (medie anuală pe perioada de 10 ani)	155—165	4,5—5,1
5. Volumul investițiilor în economia națională (pe perioada de 10 ani)	191—200	6,7—7,2
6. Productivitatea muncii sociale	176—185	5,8—6,4
7. Ponderea fondului de acumulare în venitul național repartizat (în % — medie pe 10 ani)	29,5— 30,0	
8. Veniturile totale reale pe locuitor	140—143	3,4—3,7

După cum rezultă, industria se va dezvolta în deceniul următor într-un ritm mediu anual de 8,1—8,5 la sută, acordîndu-se în continuare prioritate lărgirii bazei proprii de materii prime și asigurării independenței energetice a țării, creșterii accelerate a ramurilor prelucrătoare. Se va accentua transformarea agriculturii într-o variantă a activității industriale, pe baza mecanizării și chimizării producției, a aplicării celor mai noi cuceriri ale geneticii și științei agrotehnice. Va continua în ritm intens programul de industrializare a tuturor județelor, asigurîndu-se ridicarea tuturor zonelor țării la un înalt nivel de civilizație materială și spirituală. Structura socială a țării va cunoaște noi schimbări calitative ; se estimează că în anul 1990 populația României va ajunge la circa 25 milioane de locuitori, iar populația ocupată la circa 12 milioane, ponderea hotărîtoare revenind industriei și celorlalte ramuri neagricole. Creșterea forței economice va asigura participarea tot mai amplă a României la diviziunea internațională a muncii, ducînd la dublarea volumului comerțului exterior. Dezvoltarea dinamică a economiei va determina creșterea de peste 2 ori a venitului național, asigurîndu-se un nivel pe locuitor de 47—50 mii lei. Retribuția reală a personalului muncitor va spori în deceniul următor cu 37—39 la sută, veniturile reale ale țărănimii pe o persoană activă cu 48—50 la sută, iar fondurile sociale de consum pe locuitor cu circa 40 la sută. În perioada 1981—1990 se prevede realizarea a 2 350—2 450 mii apartamente, ceea ce va permite rezolvarea în întreaga țară a problemei locuințelor, asigurarea condițiilor de locuit corespunzătoare pentru toți oamenii muncii. *(Aplauze puternice).*

Pentru a asigura în continuare o perspectivă clară a dezvoltării economico-sociale a țării, apare necesar

ca în cursul viitorului cincinal să se elaboreze Programul partidului pînă în anul 2000 sau 2010. De aceea, propun Congresului nostru să împuternicească noul Comitet Central al partidului să întocmească acest program pînă la Congresul al XIII-lea. Pornind de la faptul că în deceniul următor vom asigura realizarea în linii mari a sarcinilor făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, noul Program va trebui să traseze căile și direcțiile consolidării în continuare a acesteia, ale trecerii treptate la înfăptuirea principiilor comuniste de muncă și viață în țara noastră. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Un deosebit accent se va pune pe încheierea procesului de organizare și sistematizare a teritoriului, a orașelor și comunelor, pe apropierea tot mai mare a condițiilor de muncă și viață de la oraș și sat. De asemenea, un obiectiv important îl va constitui eliminarea deosebirilor esențiale între munca fizică și intelectuală, ca rezultat al generalizării mecanizării complexe și automatizării în toate ramurile, al ridicării nivelului de pregătire tehnică și culturală al oamenilor muncii, toți cetățenii urmînd să aibă cel puțin pregătire liceală.

Dezvoltarea producției materiale și creșterea în ritm susținut a productivității muncii sociale vor crea condițiile pentru satisfacerea deplină a necesităților de consum științific fundamentate ale tuturor membrilor societății. Aceste transformări vor determina o tot mai accentuată apropiere între clasele și categoriile sociale, omogenizarea crescîndă a societății noastre. Dezvoltarea continuă a democrației socialiste, întărirea autoconducerii muncitorești și autogestiunii economice vor deschide un cîmp tot mai larg de manifestare a inițiativei oamenilor muncii, a capacităților creatoare ale întregului popor, de afirmare ple-

nară a personalității umane, a afirmării principiilor comuniste în toate domeniile. *(Aplauze puternice).*

Aceasta va însemna că, într-o perioadă de circa o jumătate de secol de la revoluția de eliberare socială și națională, se va produce un uriaș salt în istoria României, în destinele poporului nostru, confirmîndu-se în fapt superioritatea noii orînduiri sociale care asigură punerea deplină în valoare a bogățiilor naționale în folosul întregii societăți, crearea unei vieți libere și fericite pentru toți cei ce muncesc, împlinirea celor mai nobile idealuri de dreptate și echitate socială ale întregului nostru popor. *(Aplauze puternice și urale ; se scandează „Ceaușescu și poporul !").*

Minunate sînt realizările poporului nostru în anii construcției socialiste, mărețe sînt perspectivele înaintării României spre comunism — societatea dreptății, egalității, a frăției și păcii.

Generația noastră are marea fericire de a fi făuritoarea tuturor acestor mari transformări revoluționare din România și de a putea spune, cu satisfacția datoriei împlinite :

Am înfăptuit revoluția de eliberare națională și socială. Am asigurat dezvoltarea democratică a țării, înfăptuirea revoluției și victoria socialismului, edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate și deschiderea căilor spre comunism. Am schimbat radical condițiile de muncă și de viață ale întregului nostru popor.

Am învins multe greutăți, de tot felul, dar am mers neabătut înainte, în frunte cu Partidul nostru Comunist — forța politică conducătoare a națiunii, care își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de a asigura dezvoltarea continuă, independentă a patriei, de a asigura victoria comunismului în România. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Privind cutezători la viitorul comunist al României, să ne angajăm că și în continuare, într-o deplină unitate, vom face totul pentru gloria poporului nostru, pentru măreția patriei noastre socialiste, pentru ridicarea ei pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație, pentru demnitatea, independența ei, pentru a trăi egală în rîndul națiunilor lumii. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu reales la al XII-lea Congres !").*

III

MARILE SCHIMBĂRI PETRECUTE ÎN STRUCTURA SOCIALĂ A ŢĂRII, PERFECŢIONAREA ACTIVITĂŢII STATULUI, PROMOVAREA LARGĂ A FORMELOR COLECTIVE DE CONDUCERE, A DEMOCRAŢIEI SOCIALISTE ÎN TOATE SFERELE DE ACTIVITATE, ÎNTĂRIREA AUTOCONDUCERII MUNCITOREŞTI

Stimaţi tovarăşi,

Ca rezultat al dezvoltării susţinute a forţelor de producţie, al întregii politici a partidului de construcţie socialistă, în perioada care a trecut de la Congresul al XI-lea au continuat să se producă noi schimbări în structura societăţii, în fizionomia claselor şi în raporturile dintre ele, în direcţia întăririi alianţei clasei muncitoare şi ţărănimii, a unităţii întregului popor, a afirmării tot mai puternice a coeziunii naţiunii noastre socialiste.

Au continuat să se afirme tot mai puternic, în întreaga viaţă politico-socială, rolul şi concepţia revoluţionară a clasei muncitoare — clasa conducătoare a societăţii. Semnificativ pentru creşterea numerică a clasei muncitoare este faptul că ponderea forţei de muncă ocupate în industrie, transporturi, construcţii şi celelalte sectoare neagricole a crescut de la 60,2 la sută în 1974, la 69 la sută în prezent. Ridicîndu-şi nivelul politic şi ideologic, lărgindu-şi orizontul ştiinţific şi tehnic, clasa muncitoare îşi îndeplineşte cu cinste misiunea istorică în conducerea întregului popor pe calea socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice)*.

Importante procese calitative s-au petrecut, de asemenea, în rîndurile ţărănimii. Modernizarea agriculturii, precum şi trecerea unei părţi a forţei de muncă din acest sector în industrie şi construcţii au determinat diminuarea ponderii numerice a ţărănimii în totalul populaţiei ocupate, dar, în acelaşi timp, a crescut nivelul ei de pregătire politică, agrotehnică şi culturală. Acţionînd în strînsă alianţă cu clasa muncitoare, ţărănimea ocupă un loc important în producţia materială, în activitatea generală de construcţie a societăţii socialiste.

A sporit, de asemenea, rolul intelectualităţii, îndeosebi al celei tehnice, ca urmare a desfăşurării tot mai largi a revoluţiei tehnico-ştiinţifice. Intelectualitatea aduce o contribuţie importantă la afirmarea gîndirii şi creaţiei româneşti pe toate planurile, la progresul general al societăţii.

Societatea noastră este alcătuită din clase şi categorii sociale prietene, participante active la producţia de bunuri materiale şi spirituale, între care se realizează o apropiere continuă în ce priveşte condiţiile de muncă, orizontul tehnico-profesional şi de cultură generală, modul de viaţă material şi spiritual.

Dezvoltarea şi modernizarea mijloacelor de producţie, a forţelor de producţie în general, perfecţionarea relaţiilor sociale au asigurat creşterea amplorii şi ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a modului de producţie socialist din ţara noastră. S-a dezvoltat tot mai puternic proprietatea socialistă de stat şi cooperatistă, exercitîndu-se la un nivel tot mai înalt rolul oamenilor muncii de proprietari, producători şi beneficiari ai bunurilor materiale şi spirituale ale societăţii.

Pornind de la realitatea care demonstrează că unitatea şi lupta contrariilor constituie o lege obiectivă a dezvoltării sociale, partidul a acţionat în mod con-

știent, sistematic, pentru realizarea concordanței dintre noile schimbări și cerințe obiective ale mersului înainte și formele de organizare și conducere a societății. Soluționarea contradicțiilor și dezvoltarea continuă a orînduirii socialiste impun amplificarea și perfecționarea conducerii colective, renunțarea la principiul conducerii unipersonale, participarea tot mai largă a maselor de oameni ai muncii la conducerea tuturor domeniilor de activitate. Aceasta cere, totodată, perfecționarea repartiției socialiste în concordanță cu normele eticii și echității.

Pornind de la aceste considerente, de la prevederile Programului Partidului Comunist Român și ținînd seama de legitățile obiective, au fost luate o serie de măsuri pentru realizarea concordanței între dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție și relațiile sociale, pentru perfecționarea organizării și conducerii democratice a societății. În sistemul de repartiție s-au adus noi îmbunătățiri, asigurîndu-se o creștere mai accentuată a veniturilor mici și diminuarea veniturilor prea mari, realizarea unui raport echitabil.

Prevederile viitorului cincinal vor determina noi schimbări calitative în structura socială, omogenizarea crescîndă a orînduirii socialiste, creșterea rolului maselor în conducerea conștientă a societății, în făurirea propriului lor destin.

În cadrul activității generale de organizare și conducere științifică a societății s-a întărit continuu statul nostru socialist, s-au perfecționat funcțiile sale în concordanță cu cerințele actualei etape. Au fost luate noi măsuri pe linia adîncirii caracterului democratic al statului prin afirmarea și mai puternică a principiului conducerii colective, crearea de noi organe colective de conducere, participarea și mai largă

a poporului la conducerea treburilor obștești, s-au întărit legăturile statului cu masele de oameni ai muncii. Toate acestea au sporit capacitatea organelor de stat, atît la nivel central, cît și local, de a administra și gospodări resursele societății, de a soluționa problemele de muncă și viață ale cetățenilor, de a organiza activitatea pentru îndeplinirea politicii partidului.

În această perioadă au fost aplicate o serie de măsuri de dimensionare mai justă și reducere a aparatului de stat, asigurîndu-se un grad sporit de competență și operativitate în soluționarea problemelor. Au fost create noi organisme de conducere colectivă, cu caracter permanent, la nivel național. S-au instituționalizat congresele naționale, conferințele și consfătuirile centrale pe ramuri și sectoare de activitate, în cadrul cărora oamenii muncii dezbat și hotărăsc problemele mersului înainte al societății.

Obiectivele și sarcinile perioadei următoare impun perfecționarea în continuare a activității statului, întărirea disciplinei, exigenței și răspunderii tuturor organelor centrale și locale în aplicarea legilor, a hotărîrilor de partid și de stat. Se impun înfăptuirea consecventă a principiului centralismului democratic, îmbinarea tot mai strînsă a conducerii centrale, pe baza planului unic de dezvoltare economico-socială, cu accentuarea inițiativei și autonomiei organelor locale ale puterii și administrației.

S-a perfecționat, în continuare, în spiritul Constituției, legislația socialistă. Marea Adunare Națională a dezbătut și adoptat — pe lîngă planurile de dezvoltare economică și socială și bugetele anuale — o serie de legi de cea mai mare importanță pentru reglementarea activității economico-sociale, întărirea spiritului de ordine și disciplină și perfecționarea conducerii științifice a societății. Odată cu perfecționarea în con-

tinuare a activității legislative, în spiritul noilor principii de drept, inclusiv cu elaborarea noului Cod penal, se impune să se asigure respectarea riguroasă, în toate domeniile, a legilor adoptate.

O bogată activitate a desfășurat Consiliul de Stat în direcția reglementării juridice a unor aspecte importante ale vieții sociale, ale organizării și controlului diferitelor domenii ale societății.

De asemenea, guvernul a depus o activitate intensă în organizarea și conducerea administrației, în buna funcționare a aparatului de stat, în soluționarea problemelor tot mai complexe ale dezvoltării economice și sociale. Ținind seama de răspunderile sporite încredințate, de noile sarcini și obiective pe care le avem de înfăptuit, este necesar ca guvernul să acționeze tot mai ferm pentru întărirea ordinii și disciplinei în toate sectoarele, pentru îmbunătățirea controlului și organizarea științifică a muncii, pentru înfăptuirea neabătută, în cele mai bune condiții, a politicii interne și externe a țării.

Aceasta impune buna funcționare a consiliilor de conducere ale ministerelor și celorlalte organe centrale — care trebuie să se bazeze, în activitatea lor, pe participarea activă a maselor de oameni ai muncii, a specialiștilor — lichidarea manifestărilor de centralism excesiv și birocratism în munca aparatului de stat. În spiritul Legii planificării, este necesar să fie întărită și perfecționată continuu conducerea unitară, pe baza planului național unic, a dezvoltării economico-sociale și, totodată, corespunzător lărgirii atribuțiilor unităților economice, să sporească rolul și răspunderea centralelor, județelor și întreprinderilor în elaborarea și înfăptuirea tuturor prevederilor de plan, în întărirea autoconducerii și autogestiunii economice.

Va trebui, de asemenea, să se ridice la un nivel superior activitatea consiliilor populare, cărora le revin atribuții noi, de cea mai mare importanță, în elaborarea planurilor dezvoltării economico-sociale în profil teritorial. Drepturile tot mai largi de care se bucură le impun acestora și mari obligații, o înaltă răspundere în înfăptuirea obiectivelor planului economic, în dezvoltarea și înflorirea localităților, în aplicarea programului de sistematizare urbană și rurală, în respectarea fermă a legilor țării, a hotărîrilor de partid și de stat.

Toate organele noastre de stat, centralele, conducerile întreprinderilor, consiliile populare trebuie să-și bazeze întreaga activitate pe consultarea largă a maselor, pornind de la faptul că socialismul se construiește cu poporul și pentru popor. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Partidul nostru a acordat și acordă o atenție de prim ordin dezvoltării democrației socialiste, ca latură esențială a operei de construcție socialistă și comunistă. Am realizat — după cum am arătat mai înainte — un sistem unitar de conducere a țării de către popor, o democrație economică și socială de tip nou, care ne permite să valorificăm larg inițiativa, experiența și capacitatea de creație a maselor în înfăptuirea Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Acum, esențial este să asigurăm buna funcționare a acestui cadru democratic, folosirea deplină a posibilităților pe care el le oferă. Organismele democrației noastre socialiste — consiliile oamenilor muncii, adunările generale, consiliile populare, organele de conducere democratică la nivel național — trebuie să capete un conținut tot mai profund, să acționeze efectiv ca foruri de dezbatere responsabilă și soluționare justă, operativă a tuturor problemelor.

Partidul nostru va promova larg și în viitor practica dezbaterii nemijlocite cu oamenii muncii, cu întregul popor a politicii interne și externe, a hotărîrilor de importanță majoră pentru destinele României. Vom organiza în continuare, sistematic, congrese, conferințe, consfătuiri de lucru — atît la nivel central și pe ramuri, cît și pe plan local — pentru analizarea și soluționarea celor mai importante probleme ale dezvoltării societății.

Pornind de la unitatea dialectică dintre munca și conducerea colectivă și răspunderea personală, va trebui să perfecționăm continuu cadrul organizatoric, democratic, de participare a maselor de oameni ai muncii, a întregului popor la făurirea conștientă a propriului său destin comunist, demonstrînd în fapt că numai în socialism, numai în condițiile cînd întreaga putere politică este în mîna maselor populare de oameni ai muncii se poate realiza o adevărată democrație. *(Aplauze prelungite, se scandează „Ceaușescu și poporul !").*

Stimați tovarăși,

Aplicînd în viață Directivele Congresului al XI-lea, Comitetul Central a acționat cu toată fermitatea în direcția îmbunătățirii în continuare a activității organelor de justiție, miliție și securitate, a întăririi legalității socialiste. A sporit rolul opiniei publice în aplicarea și respectarea legilor țării, în prevenirea și combaterea încălcării normelor de conviețuire socială. Va trebui tot mai larg valorificată experiența acumulată de consiliile muncitorești de judecată din unitățile economico-sociale și de pe lîngă comitetele executive ale consiliilor populare. De asemenea, organele de justiție, tribunalele, procuratura trebuie să-și sporească exigența, fermitatea, spiritul de dreptate, manifestînd, totodată, cea mai mare grijă

față de oameni, astfel ca cei ce au comis anumite abateri să se poată îndrepta, să poată fi redați societății.

Sarcini importante au, de asemenea, organele Ministerului de Interne — ale miliției și securității — chemate să vegheze la liniștea publică, la apărarea proprietății socialiste și a proprietății personale, a cuceririlor revoluționare ale întregului nostru popor. Îndeplinindu-și răspunderile încredințate, întemeindu-și activitatea pe sprijinul și participarea maselor, aceste organe trebuie să asigure ca nici o încălcare a legilor socialiste să nu rămînă nepedepsită și, în același timp, ca nimeni să nu fie sancționat pe nedrept !

În această perioadă, Comitetul Central a acordat o atenție deosebită întăririi capacității de apărare a patriei. Pornind de la realitățile lumii contemporane, care demonstrează că pericolul unor noi războaie n-a fost încă înlăturat, precum și de la răspunderea apărării cuceririlor revoluționare, a independenței și suveranității patriei, partidul nostru va acorda și în viitor toată atenția întăririi forțelor armate, instruirii și echipării acestora cu mijloacele corespunzătoare, ridicării nivelului lor de pregătire militară și politică. Pornind de la principiul că apărarea patriei este sarcina întregului popor, vom întări în continuare activitatea gărzilor patriotice, pregătirea militară a tineretului, a tuturor oamenilor muncii. Preocupîndu-ne de edificarea socialismului în patria noastră, vom face totul pentru a asigura munca pașnică a poporului, pentru a apăra cuceririle revoluționare, independența și suveranitatea națională a țării. *(Aplauze furtunoase, ovații).*

Stimați tovarăși,

Una din marile cuceriri ale construcției socialiste din patria noastră, ale politicii partidului nostru este

rezolvarea justă, în spiritul concepției revoluționare marxist-leniniste, a problemei naționale, asigurarea unor condiții egale de muncă și viață pentru toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate. Această politică își găsește expresie în ritmul înalt de dezvoltare economico-socială a tuturor județelor, inclusiv a celor în care, alături de români, trăiesc și oameni ai muncii aparținînd altor naționalități. Odată cu aceasta au fost asigurate dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului și lărgirea bazei materiale a activității cultural-artistice în limbile naționalităților din țara noastră. Este concludent în acest sens faptul că din circa 29 000 de unități școlare, cîte există în România, în peste 3 300 se predă în limbile naționalităților. În aceste limbi funcționează, de asemenea, un număr de 14 teatre, se tipăresc 61 de publicații de tot felul. Naționalitățile conlocuitoare participă activ la viața politică, la activitatea de conducere a societății, în organele partidului, în Marea Adunare Națională, în organismele centrale de stat, în consiliile populare, la toate nivelurile. Un rol important în acest sens îl au consiliile oamenilor muncii maghiare, germane și ale altor naționalități. Partidul nostru consideră rezolvarea problemei naționale, lichidarea oricărei inegalități și discriminări de ordin național și asigurarea deplinei egalități în drepturi între toți cetățenii o parte integrantă, organică, a întregii politici de construcție socialistă și comunistă.

În conformitate cu înaltele sale idealuri umaniste, partidul va combate cu tărie propaganda naționalist-șovină a cercurilor reacționare din afară, denaturarea realităților din țara noastră, încercările de dezorientare a oamenilor muncii de alte naționalități. Interesele supreme ale celor ce muncesc, aspirațiile lor de progres, bunăstare și fericire se pot împlini numai printr-un efort unit pentru înălțarea patriei

pe noi culmi de progres și civilizație. *(Aplauze puternice).*

Și în viitor partidul nostru va acționa neabătut în vederea asigurării deplinei egalități în drepturi, în toate domeniile, a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, pentru întărirea continuă a unității și colaborării lor în munca și lupta pentru făurirea socialismului și comunismului pe pămîntul patriei comune — România. *(Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu și poporul !“).*

IV

PARTIDUL — CENTRUL VITAL AL ÎNTREGII NAȚIUNI, PUTERNICA UNITATE A RÎNDURILOR SALE. CREȘTEREA ROLULUI PARTIDULUI ÎN CONDUCEREA VASTEI OPERE DE TRANSFORMARE REVOLUȚIONARĂ A SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI

Stimați tovarăși,

În perioada care a trecut de la Congresul al XI-lea, Comitetul Central a acționat ferm, asigurînd conducerea unitară a tuturor sectoarelor vieții economico-sociale, unirea eforturilor clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, ale tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, ale întregului popor pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a Programului partidului. Este limpede pentru oricine că marile succese obținute de România socialistă sînt nemijlocit legate de urjașa activitate politică și organizatorică desfășurată de partidul nostru, care își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de forță politică conducătoare a societății. Viața demonstrează cu putere justețea politicii partidului nostru bazată pe aplicarea creatoare a socialismului științific, a adevărurilor universal valabile la condițiile concrete ale țării noastre. Partidul se afirmă tot mai puternic ca centru vital al întregii națiuni, de la care emană gîndirea cutezătoare menită să asigure transformarea revoluționară a societății, forța ce însuflețește toate energiile creatoare și pune în valoare geniul întregului popor român, deschizînd patriei minunate perspective de progres și civilizație. *(Aplauze prelungite)*. Se poate spune, dragi

tovarăși, că la cel de-al XII-lea Congres partidul nostru se prezintă mai puternic și mai unit ca oricînd, chezășuind dobîndirea de noi și noi victorii în construirea pe pămîntul României a celei mai drepte și mai umane orînduiri sociale, a orînduirii comuniste. *(Aplauze puternice)*.

În ultimii cinci ani, partidul nostru s-a dezvoltat puternic din punct de vedere numeric, sporind cu peste 580 000 de oameni ai muncii, 85 la sută dintre aceștia provenind din rîndurile muncitorilor și țăranilor. În prezent, partidul numără peste 2 930 000 membri, din rîndurile celor mai înaintați muncitori, țărani, intelectuali, reprezentînd 25 la sută din populația activă a țării. Deosebit de semnificativ pentru prestigiul de care partidul se bucură în rîndurile poporului este faptul că, practic, de la Congresul al IX-lea, efectivul său s-a dublat. În partid s-au produs o serie de schimbări structurale, care reflectă profundele modificări din însăși structura societății. Din totalul membrilor de partid, aproape 54 la sută sînt muncitori, față de 44 la sută în 1965, aproape 18 la sută sînt țărani și 29 la sută intelectuali. A sporit numărul femeilor, ponderea acestora în partid ajungînd la aproape 28 la sută. Din punct de vedere al compoziției naționale, 90 la sută din membrii partidului sînt români, aproape 8 la sută maghiari, iar 2 la sută germani și de alte naționalități. În unitățile economice și sociale, la orașe și la sate își desfășoară activitatea peste 7 000 de organizații de partid conduse de comitete și circa 60 400 organizații de bază.

În perioada dintre cele două congrese, Comitetul Central a organizat numeroase consfătuiri și schimburi de experiență. Un rol deosebit l-a avut Conferința Națională din anul 1977, care a confirmat, prin importanța hotărîrilor adoptate, valoarea experienței

partidului nostru de a organiza conferințe între congrese.

Înfăptuirea Programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XII-lea impune ridicarea la un nivel tot mai înalt a activității politice și organizatorice a partidului nostru, a tuturor organelor și organizațiilor sale. Partidul trebuie să dea răspuns și să soluționeze problemele noi, deosebit de complexe ale dezvoltării țării, contradicțiile ce apar în acest proces de o extraordinară complexitate, asigurînd conducerea unitară și progresul armonios al tuturor domeniilor de activitate.

Realitatea, viața arată că procesul de transformare revoluționară a societății nu se încheie odată cu instaurarea puterii politice a clasei muncitoare, cu înfăptuirea socialismului, că transformările revoluționare, legile dialecticii materialiste, contradicțiile dintre vechi și nou, trecerea de la cantitate la o nouă calitate continuă să constituie factorul activ, dinamizator al progresului multilateral al țării, al edificării orînduirii comuniste. Iată de ce organele și organizațiile de partid, comuniștii, întregul nostru partid trebuie să acționeze cu combativitate și hotărîre împotriva oricăror tendințe de automulțumire și autolinistire care apar ca urmare a marilor realizări obținute în construcția socialismului. Trebuie să fim conștienți că mai avem încă destul de multe de făcut pentru a asigura poporului nostru nivelul de viață și civilizație pe care și-l dorește și pe care-l merită. Iată de ce trebuie să menținem și să accentuăm permanent elanul revoluționar al poporului, hotărîrea sa de a înfăptui neabătut măreața operă de edificare a socialismului și comunismului pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cînd vorbim de rolul partidului în conducerea societății trebuie să pornim de la activitatea practică a fiecărei organizații, a fiecărui comunist. În această privință trebuie să spunem că, pe lîngă rezultatele bune, în activitatea organelor și organizațiilor noastre de partid s-au manifestat și o serie de lipsuri și deficiențe. Nu întotdeauna și nu peste tot se reușește cuprinderea și soluționarea la timp a tuturor laturilor activității, justa repartizare a forțelor, exercitarea unui control permanent și exigent, asigurarea îndrumării și sprijinului corespunzător. Despre lipsurile muncii organelor și organizațiilor de partid, la toate nivelurile, am vorbit pe larg recent, la consfătuirea cu activul de la Comitetul Central și de aceea nu voi insista acum asupra lor. Ceea ce se impune este adoptarea unor măsuri hotărîte pentru lichidarea tuturor manifestărilor negative, pentru ridicarea întregii munci de partid la un nivel și mai înalt, corespunzător noii etape de dezvoltare.

În acest sens, organele și organizațiile partidului trebuie să acționeze cu hotărîre pentru a-și îmbunătăți stilul și metodele de muncă, manifestîndu-se pretutindeni ca forța dinamică, de avangardă a maselor de oameni ai muncii, militînd neobosit împotriva a tot ce este vechi și perimat, pentru promovarea fermă a noului în toate domeniile, pentru afirmarea largă și generalizarea experienței, gîndirii și practicii înaintate. Organizațiile de partid trebuie să acționeze neabătut pentru mobilizarea și mai puternică a oamenilor muncii în vederea lichidării deficiențelor și neajunsurilor, a stărilor de lucruri negative, pentru depășirea greutăților și soluționarea problemelor complexe pe care le ridică înaintarea țării pe calea socialismului.

O importanță hotărîtoare în ridicarea rolului conducător al partidului are activitatea organizatorică. Organizarea muncii pentru realizarea hotărîrilor, îndrumarea competentă și controlul la fața locului, repartizarea corespunzătoare a forțelor de care dispunem constituie factorii decisivi de care depinde înfăptuirea programelor și a măsurilor adoptate. Este cunoscut că oricît de justă ar fi linia politică, oricît de bune ar fi hotărîrile, fără o activitate organizatorică intensă, concretă, ele rămîn simple documente. Iată de ce organele și organizațiile de partid — începînd cu cele din unitățile economico-sociale și pînă la organele centrale — trebuie să acorde o atenție sporită activității organizatorice, practice, de înfăptuire în viață a legilor și hotărîrilor adoptate.

Trebuie făcut totul, în continuare, la toate nivelurile activității, pentru aplicarea fermă a principiului centralismului democratic — care stă la baza organizării întregului nostru partid — și care presupune îmbinarea armonioasă a participării largi a organizațiilor și a membrilor de partid la dezbaterea și elaborarea hotărîrilor, cu răspunderea și disciplina în înfăptuirea în viață a deciziilor adoptate.

O importanță deosebită pentru întărirea muncii de partid are dezvoltarea spiritului critic și autocritic — expresie a democratismului vieții partidului, a legăturii sale cu masele, condiție hotărîtoare pentru lichidarea lipsurilor și perfecționarea continuă a activității. Dezvăluirea și criticarea lipsurilor ajută pe fiecare activist, pe fiecare comunist, pe fiecare om al muncii să-și concentreze energiile și capacitatea pentru a răspunde cît mai bine exigențelor tot mai înalte pe care le pune în fața noastră opera de uriașă complexitate pe care o înfăptuim.

Un accent mai mare va trebui să punem în perioada care urmează pe întărirea democrației de partid, pe consultarea și dezbaterea tot mai largă cu comuniștii, cu activul de partid a problemelor din fiecare sector de activitate. Numai astfel vom avea garanția adoptării unor decizii juste, responsabile, precum și garanția îndeplinirii lor. Dezbaterea largă a documentelor celui de-al XII-lea Congres în cadrul adunărilor generale de partid, în conferințele orășenești, municipale și județene de partid, practic cu toți comuniștii, precum și desemnarea candidaților pentru organele conducătoare la nivel central în acest cadru constituie o vie expresie a democratismului existent în partidul nostru, un factor important al întăririi unității și coeziunii sale.

O conducere corespunzătoare impune, de asemenea, funcționarea în cele mai bune condiții a organelor colective de partid și de stat, îmbinată în mod dialectic cu o creștere corespunzătoare a răspunderii fiecărui activist, a tuturor comuniștilor pentru îndeplinirea sarcinilor încredințate.

Este necesar să se acționeze neabătut pentru întărirea ordinii și disciplinei la toate nivelurile, ca o cerință primordială a desfășurării cu succes a întregii activități, a întăririi forței și unității partidului. *(Aplauze puternice).*

Așa cum am mai arătat, din punct de vedere numeric partidul nostru are o situație foarte bună. Va trebui să ne preocupăm în continuare de creșterea numărului femeilor în partid, corespunzător rolului important pe care îl au în societatea noastră. Paralel cu atenția pe care o vom acorda creșterii în continuare a rîndurilor partidului, trebuie concentrată atenția spre îmbunătățirea continuă a calității mem-

brilor săi. Înaltul titlu de comunist să fie acordat numai acelora care dovedesc că știu să lupte pentru înfăptuirea politicii partidului, care manifestă spirit revoluționar în întreaga lor activitate. Fiecare comunist trebuie să reprezinte un înalt exemplu de devotament și dăruire revoluționară în lupta și munca pentru construcția socialismului, punînd pe primul plan interesele generale ale societății, ale poporului, cauza partidului, a propășirii patriei. *(Aplauze puternice, prelungite)*. În muncă, în viață, în societate și familie, în toate împrejurările, comunistul trebuie să aibă o atitudine înaintată, să fie un model de principialitate, autoexigență și responsabilitate. Calitatea de membru al partidului nu conferă drepturi în plus, ci, dimpotrivă, presupune îndatoriri sporite, răspundere și devotament nemărginit pentru înfăptuirea politicii partidului, pentru binele poporului și progresul României. *(Vii și puternice aplauze)*.

Doresc să subliniez și cu acest prilej că rezultatele minunate pe care le-am obținut și le obținem în toate sectoarele sînt indisolubil legate de felul în care cadrele de partid și de stat, activul nostru își desfășoară activitatea. În perioada de la Congresul al XI-lea s-a desfășurat o intensă activitate și s-au obținut rezultate însemnate în selecționarea, recrutarea, pregătirea și promovarea cadrelor. Aproape 43 000 de activiști au absolvit școli de partid de diferite grade. S-a acordat o mai mare atenție promovării femeilor și tineretului. Cu toate acestea, trebuie să arătăm că în acest domeniu există și o serie de lipsuri și deficiențe. Nu întotdeauna organele și organizațiile de partid acordă atenția cuvenită cunoașterii îndeaproape a oamenilor, folosirii lor pe măsura capacității și pregătirii pe care o au. Este necesar să acordăm în continuare o atenție deosebită promovării cadrelor provenite din rîndul clasei muncitoare, avînd în vedere că ea constituie astăzi forța cea mai numeroasă a națiunii noastre. În același timp, trebuie să acționăm pentru recrutarea și creșterea cadrelor din rîndul țărănimii, al intelectualității, asigurînd participarea lor activă în toate organele de partid și de stat. O atenție mai mare va trebui acordată promovării femeilor în munci de răspundere în toate domeniile. De asemenea, este necesar să se acorde o atenție deosebită îmbinării armonioase a activității cadrelor mai în vîrstă, care au mai multă experiență, cu elanul și entuziasmul cadrelor tinere, păstrînd un raport rațional și o structură corespunzătoare, asigurînd o permanentă împrospătare a partidului, pentru a-și putea îndeplini în cele mai bune condiții atribuțiile ce-i revin. Trebuie să aplicăm, de asemenea, cu fermitate în viață hotărîrile privind rotația cadrelor, trecerea de la o muncă la alta pentru îmbogățirea experienței și lărgirea orizontului acestora, pentru întărirea spiritului novator, revoluționar al întregului activ de partid, al partidului însuși. *(Vii aplauze)*.

După cum se știe, anul viitor va începe preschimbarea carnetelor de partid. Această acțiune este impusă de necesitatea înlocuirii carnetelor expirate, dar ea trebuie să devină și un important eveniment politic, prilejuind analiza activității comuniștilor, întărirea răspunderii lor partinice, a combativității și spiritului revoluționar al întregului nostru partid.

Toate organele și organizațiile de partid au îndatorirea de a face totul pentru lichidarea lipsurilor și îmbunătățirea activității în toate domeniile, pentru ridicarea continuă a rolului politic conducător al partidului în întreaga viață economico-socială, aceasta constituind chezășia îndeplinirii cu succes a hotărîrilor ce vor fi adoptate de Congresul al XII-lea al par-

tidului. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu reales, la al XII-lea Congres !")*.

Dragi tovarăși,

În unirea eforturilor oamenilor muncii pentru transpunerea în viață a Programului partidului, în desfășurarea activității de educație socialistă și comunistă a maselor și soluționarea problemelor de muncă și de viață ale oamenilor, în dezvoltarea generală a societății răspunderi importante revin organizațiilor de masă și obștești.

Sindicatele, cea mai largă organizație a clasei muncitoare, clasa conducătoare a societății, care cuprind peste 7 000 000 de membri, aduc o contribuție importantă la mobilizarea oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate — în calitate de proprietari, producători și beneficiari — la înfăptuirea prevederilor planului cincinal. Ele sînt chemate să-și intensifice activitatea, participînd într-o măsură tot mai mare la elaborarea legilor și măsurilor privind dezvoltarea economico-socială a țării, la soluționarea problemelor de viață și muncă ale oamenilor, la înfăptuirea politicii partidului de ridicare generală a nivelului de trai, material și spiritual al poporului. O sarcină importantă a sindicatelor este ridicarea rolului și eficienței adunărilor generale ale oamenilor muncii. Avem convingerea că sindicatele își vor îndeplini în condiții tot mai bune atribuțiile, aducînd o contribuție însemnată la realizarea hotărîrilor Congresului al XII-lea, la dezvoltarea patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice)*.

Un aport de cea mai mare importanță la progresul multilateral al țării aduc milioanele de femei — peste jumătate din populația țării —, care reprezintă o puternică forță socială a orînduirii noastre. Partidul dă o înaltă apreciere spiritului de abnegație al femeilor, contribuției lor la realizarea sarcinilor din domeniul producției materiale și al vieții spirituale, la educarea tinerei generații, la conducerea întregii societăți. În viitor, organele și organizațiile de partid și de stat trebuie să acorde o atenție și mai mare promovării femeilor în toate sferele activității sociale, în munci de conducere la toate nivelurile — pe măsura ponderii și rolului lor în viața societății noastre. Am convingerea că, răspunzînd încrederii pe care le-o acordă partidul, angajîndu-se plenar în înfăptuirea hotărîrilor celui de-al XII-lea Congres al partidului, masele largi de femei își vor pune tot mai puternic în valoare energia, talentul, spiritul gospodăresc, aducînd o contribuție de prim ordin la mersul înainte al construcției socialiste și comuniste în România. *(Vii și îndelungi aplauze)*.

Partidul nostru acordă, de asemenea, o înaltă prețuire tineretului — viitorul națiunii noastre socialiste —, care aduce o importantă contribuție la opera de edificare a socialismului. Urmînd cu entuziasm și dăruire politica partidului, tineretul, organizația sa revoluționară — Uniunea Tineretului Comunist — au fost și sînt prezente pe întregul front al construcției socialiste, participînd în fabrici și uzine, pe ogoare, pe marile șantiere, la înfăptuirea obiectivelor cincinalului. Sînt convins că și în viitor Uniunea Tineretului Comunist, organizațiile studențești și de pionieri vor desfășura o și mai intensă activitate pentru mobilizarea tinerilor la înfăptuirea operei de construcție socialistă, pentru educarea lor în spiritul dragostei de patrie și partid, al tradițiilor glorioase și cuceririlor revoluționare ale poporului român. Adresez generației tinere îndemnul de a învăța și a se

pregăti tot mai temeinic pentru muncă și viață, de a-și însuși cele mai înalte cuceriri ale științei și tehnicii, concepția revoluționară despre lume, pentru a putea duce mai departe făclia progresului, socialismului și comunismului în România. *(Vii și îndelungate aplauze).*

De asemenea, și celelalte organizații obștești, uniunile cooperatiste, uniunile de creație, asociațiile profesionale desfășoară o largă activitate de organizare, educare și mobilizare a membrilor lor la înfăptuirea politicii partidului. O contribuție tot mai activă aduc, de asemenea, asociațiile sportive, care au un rol de seamă în organizarea și desfășurarea activității sportive de masă, a „Daciadei".

O importanță deosebită are în societatea noastră Frontul Unității Socialiste — organism politic reprezentativ, care exprimă unitatea de voință și acțiune a tuturor claselor și categoriilor sociale, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor. Ținînd seama de dezvoltarea continuă a democrației socialiste, care presupune perfecționarea neîntreruptă a cadrului de participare a maselor la conducerea vieții economico-sociale, au fost adoptate recent măsurile de constituire a organizațiilor proprii ale Frontului Unității Socialiste, în care se pot organiza ca membri ai Frontului Unității Socialiste oameni ai muncii ce nu sînt membri ai Partidului Comunist Român. Adoptarea acestor măsuri, corespunzătoare noii etape istorice în care se află România, va duce la îmbunătățirea activității Frontului Unității Socialiste, la creșterea rolului său în unirea, sub conducerea partidului, a tuturor forțelor națiunii noastre, la întărirea orînduirii socialiste, a independenței și suveranității patriei. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Fără îndoială că hotărîrile Congresului al XII-lea vor duce la creșterea și mai puternică a rolului conducător al partidului în societate, la dezvoltarea continuă a democrației socialiste, la întărirea legăturii partidului cu masele, aceasta constituind chezășia victoriei construcției socialiste și comuniste în România, a ridicării bunăstării și fericirii întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

V

ACTIVITATEA IDEOLOGICĂ ŞI POLITICO-EDUCATIVĂ PENTRU FORMAREA OMULUI NOU, CU O ÎNALTĂ CONŞTIINŢĂ SOCIALISTĂ, PENTRU EDUCAREA PATRIOTICĂ ŞI REVOLUŢIONARĂ A MASELOR LARGI, PENTRU AFIRMAREA PLENARĂ ÎN SOCIETATEA NOASTRĂ A PRINCIPIILOR ETICII ŞI ECHITĂŢII SOCIALISTE

Stimaţi tovarăşi,

În perioada dintre cele două congrese, Comitetul Central, întregul partid au desfăşurat o intensă activitate ideologică şi politico-educativă pentru formarea omului nou, cu o înaltă conştiinţă socialistă, pentru afirmarea hotărîtă în viaţă a principiilor eticii şi echităţii socialiste. Astfel, s-a lărgit şi s-a organizat mai bine învăţămîntul de partid, precum şi învăţămîntul politic de masă, la care iau parte peste 6 200 000 membri de partid, ai organizaţiilor sindicale, de tineret şi femei, alte categorii de oameni ai muncii. A fost amplificată, de asemenea, dezbaterea problemelor ideologice şi politice, editarea cărţii social-politice. O activitate susţinută au desfăşurat presa şi radioteleviziunea, celelalte mijloace de informare în masă. S-a intensificat munca politică desfăşurată de organele şi organizaţiile de partid, de organizaţiile de masă şi obşteşti.

O importanţă deosebită a avut Congresul educaţiei politice şi al culturii socialiste, care a adoptat un amplu program de măsuri pentru impulsionarea activităţii de educaţie politică a maselor. Merită, de asemenea, să subliniem rolul important pe care îl are Festivalul naţional „Cîntarea României" în impulsionarea activităţii educative, în făurirea culturii noi, în întreaga viaţă spirituală a societăţii. Festivalul a pus cu putere în evidenţă geniul creator al poporului nostru, care întotdeauna a fost adevăratul purtător al celor mai înalte năzuinţe sociale şi spirituale, creatorul culturii înaintate, făuritorul civilizaţiei materiale şi spirituale în România. *(Aplauze puternice).* Este ilustrativ faptul că la ultima etapă a festivalului au participat peste 120 000 de formaţii cultural-artistice şi aproape două milioane şi jumătate de artişti şi creatori — dovadă elocventă a condiţiilor create de societatea noastră pentru manifestarea largă a maselor în viaţa spirituală a ţării.

Putem deci afirma că şi în acest domeniu avem o serie de rezultate pozitive. Acestea se reflectă în primul rînd în ridicarea conştiinţei oamenilor muncii, în felul în care comuniştii, activul de partid îşi îndeplinesc îndatoririle, în avîntul şi spiritul de abnegaţie cu care oamenii muncii — români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi — înfăptuiesc politica internă şi externă a partidului şi statului. Putem spune cu mîndrie că în România socialistă se ridică un om nou, profund devotat idealurilor socialismului şi comunismului, înarmat cu noile cuceriri ale cunoaşterii, cu ideologia revoluţionară, ştiinţifică a partidului nostru ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Subliniind realizările obţinute, nu putem trece cu vederea lipsurile şi deficienţele existente în propaganda de partid, în munca ideologică, politică şi culturală. Încă nu în suficientă măsură această activitate este legată de înfăptuirea în practică a planurilor de dezvoltare economico-socială, de realităţile concrete din fiecare localitate şi unitate socialistă. Învăţămîntul de partid nu asigură în suficientă măsură înarmarea comuniştilor, a cadrelor cu principiile de bază

ale ideologiei științifice a partidului nostru, nu îi ajută, în mod corespunzător, să aplice aceste principii în activitatea concretă din domeniul în care lucrează. În munca de propagandă se mai manifestă destule tendințe de formalism și superficialitate care diminuează rolul și eficiența acesteia în mobilizarea și educația maselor. De asemenea, presa, radioteleviziunea nu redau încă în toată amploarea ei realitatea concretă a vieții economice, sociale, politice și culturale din societatea noastră, marile transformări revoluționare ce se petrec în România. Lipsuri serioase se manifestă, de asemenea, în domeniul științelor sociale, în aprofundarea gîndirii social-politice originale a partidului nostru. În general, se poate spune că se menține încă o evidentă rămînere în urmă a activității ideologice și politico-educative față de dezvoltarea generală a societății. De aceea, sarcina centrală a partidului pentru perioada următoare este ridicarea întregii propagande la nivelul marilor realizări obținute în opera de construcție socialistă, transformarea într-o măsură și mai mare a ideologiei noastre revoluționare, a muncii educative într-o puternică forță de mobilizare și dinamizare a energiilor creatoare ale întregului nostru popor.

Partidul nostru, organele și organizațiile sale dispun de capacitatea de a înlătura neajunsurile existente, de a îmbunătăți activitatea politico-ideologică, corespunzător sarcinilor etapei actuale a dezvoltării societății. Trebuie realizată o nouă calitate în organizarea și conducerea muncii politico-educative, în pregătirea ideologică a comuniștilor, a maselor populare, în explicarea și înțelegerea tendințelor și sensului dezvoltării economico-sociale, a profundelor transformări revoluționare care au loc în țara noastră și în întreaga lume.

Este necesar să pornim permanent de la faptul că întreaga dezvoltare a lumii este rezultatul evoluției dialectice neîntrerupte a naturii și universului, precum și rezultatul muncii omului, al lărgirii orizontului său de cunoaștere. Prin muncă și gîndire, omul s-a format pe sine și s-a autoperfecționat mereu, transformînd totodată natura și societatea. Conform acestei viziuni revoluționare, realității însăși, nu există fenomene ce nu pot fi cunoscute, ci numai care nu au fost încă cunoscute, dar pot și vor fi cunoscute prin munca și gîndirea omului, aceasta asigurînd totodată transformarea înnoitoare a naturii și societății, progresul și dezvoltarea civilizației umane. *(Aplauze puternice).*

O cerință obiectivă a înaintării spre comunism este aprofundarea teoretică a problemelor dezvoltării orînduirii noastre, prefigurarea evoluției în perspectivă a societății socialiste. În acest scop, se impune o preocupare mult mai mare pentru studierea temeinică a schimbărilor ce au loc în domeniul forțelor de producție și al relațiilor sociale, în fizionomia și structura claselor sociale, în raporturile dintre ele, în viața statului. Trebuie, de asemenea, să se aprofundeze mai mult în lucrări teoretice fenomenele care au loc în lume, contradicțiile internaționale și modificările în raportul de forțe pe plan mondial. La baza întregii activități ideologice trebuie să stea materialismul dialectic și istoric, socialismul științific, Programul partidului — Carta noastră fundamentală ideologică, teoretică și politică, expresia marxism-leninismului creator în România. *(Aplauze puternice).* Să facem ca teoria noastră revoluționară să constituie flacăra vie ce luminează permanent activitatea partidului, a comuniștilor, a întregului popor în uriașa operă de edificare a societății comuniste.

(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu — P.C.R. !").

Propaganda, învățămîntul de partid, munca politico-educativă trebuie să acționeze perseverent pentru ridicarea conștiinței socialiste și creșterea combativității și răspunderii revoluționare a membrilor partidului, a maselor largi ale celor ce muncesc. Un obiectiv de cea mai mare importanță al propagandei noastre este dezvoltarea spiritului patriotic al oamenilor muncii, a devotamentului față de partid, față de patrie, față de cauza socialismului, a hotărîrii lor de a-și pune întreaga energie și forță creatoare în slujba înfloririi continue a României socialiste. În acest scop, este necesar să fie puse mai puternic în evidență realitățile noi ale societății noastre, grandioasele succese obținute într-un timp istoric atît de scurt în transformarea revoluționară a țării, în schimbarea întregului mod de viață al poporului nostru. Trebuie înfățișată în adevărata ei lumină justețea politicii partidului nostru, umanismul nou, revoluționar al orînduirii pe care o edificăm, în centrul căreia se află omul, demnitatea, bunăstarea și fericirea lui. Propaganda noastră trebuie să manifeste mult mai multă combativitate față de activitatea de ponegrire a României socialiste desfășurată de cercurile reacționare de peste hotare. Trebuie să se dea o ripostă hotărîtă celor ce neagă victoriile istorice obținute de poporul nostru, progresul României — realități evidente pentru toată lumea — celor ce pun sub semnul întrebării însăși esența socialismului. În general trebuie combătute mai susținut încercările forțelor reacționare de a pune la îndoială capacitatea orînduirii socialiste — dovedită în practică — de a soluționa marile probleme ale dezvoltării sociale în epoca noastră, îndemnul la întoarcerea spre epoci și orînduiri perimate, condamnate de istorie.

Se impune, de asemenea, să sporească combativitatea propagandei, a tuturor mijloacelor politico-educative împotriva mentalităților și concepțiilor înapoiate ce se mai manifestă în societatea noastră, a tendințelor de parazitism social și căpătuială, a oricăror influențe ideologice și morale străine, pentru așezarea fermă a întregii vieți sociale pe principiile eticii și echității socialiste, pentru dezvoltarea relațiilor umane noi, de respect, stimă și întrajutorare între oameni, caracteristice societății socialiste și comuniste. *(Aplauze puternice)*.

O sarcină de primă importanță o constituie formarea concepției științifice despre materie, univers și societate a comuniștilor, a maselor largi de oameni ai muncii. Persistența unor concepții mistice, retrograde în gîndirea unor oameni frînează afirmarea lor plenară în viața societății. Este un anacronism ca în epoca marilor cuceriri ale revoluției tehnico-științifice, a cunoașterii, cînd poporul se afirmă ca un creator conștient al tuturor valorilor materiale și spirituale, să existe oameni, chiar membri de partid, care mai cred în forțe supranaturale. Activitatea politico-educativă trebuie să ducă la formarea omului nou, cu un larg orizont de cunoaștere a legităților dezvoltării lumii, a cuceririlor culturii și științei moderne, militant activ pentru transformarea revoluționară a lumii, pentru idealurile nobile ale comunismului.

În această concepție se impun orientate și manifestările politico-culturale ce au loc în cadrul Festivalului „Cîntarea României" și care nu trebuie să se rezume numai la serbări și concursuri folclorice, la divertisment artistic, ci trebuie să contribuie la intensificarea muncii politice și educative de masă, împletind organic activitatea artistică, tehnico-științifică și interpretativă cu munca creatoare în producție

pentru realizarea marilor obiective ale dezvoltării patriei.

Un rol important revine în acest sens Consiliului Culturii și Educației Socialiste, care trebuie să adopte un stil de muncă mai militant, revoluționar, asigurînd ca minunatele condiții create de societatea noastră activității cultural-educative să fie puse în întregime în valoare pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a poporului.

Stimați tovarăși,

Partidul nostru dă o înaltă prețuire realizărilor obținute în formarea culturii noi, socialiste. Subliniez cu satisfacție că în această perioadă au apărut numeroase lucrări literare și de artă de certă valoare educativă și artistică, ce îmbogățesc patrimoniul cultural al țării noastre.

Cu toate realizările, avem încă mult de făcut pentru a da strălucirea cuvenită literaturii și artelor, pentru a crea opere demne de marea epopee constructivă pe care o înfăptuiește poporul nostru. În acești ani au apărut și destule lucrări literare și artistice nesemnificative, ce nu se ridică la înălțimea posibilităților creatorilor și a cerințelor societății. Oamenii muncii așteaptă o creație artistică bogată, de o mare diversitate de genuri și stiluri, cu adevărat revoluționară, pătrunsă de spiritul înnoitor al socialismului, care să militeze cu pasiune pentru perfecționarea societății și omului. Iată de ce este necesar ca membrii de partid, toți cei ce lucrează pe acest important front al construirii socialismului să-și pună întreaga forță creatoare, tot talentul în slujba ridicării literaturii și artei pe o treaptă nouă, superioară. O importanță hotăritoare are în această privință prezența permanentă a scriitorilor și artiștilor în clocotul vieții și muncii constructive, acolo unde se făuresc marile valori ale progresului uman. Munca este uriașul laborator în care se plămădesc personalitățile cu adevărat proeminente, se afirmă talentele autentice, se nasc geniile, se făuresc capodoperele — atît pe planul creației materiale, cît și al culturii. Inspirîndu-se din impresionantul tablou pe care îl oferă marea ctitorie socialistă a poporului și participînd ei înșiși la munca eroică pentru zidirea noii orînduiri, scriitorii și artiștii vor putea dura opere nemuritoare, mărturii emoționante ale celei mai grandioase epoci din istoria României.

Literatura este chemată să reliefeze convingător noua condiție umană din societatea noastră, idealurile, frămîntările și aspirațiile omului nou, universul său spiritual tot mai bogat, virtuțile și trăsăturile sale morale înaintate, să militeze pentru triumful noului, al idealurilor de dreptate și libertate socială! Biciuind stările de lucruri negative și concepțiile înapoiate, literatura trebuie să dezvolte încrederea omului în forțele sale și în nobilele idealuri revoluționare, punînd în evidență superioritatea orînduirii socialiste. Avem, de asemenea, nevoie de creații muzicale pătrunse de optimism, care să exprime elanul constructiv al poporului, să constituie un imbold în lupta pentru cauza socialismului. Așteptăm tot mai multe lucrări plastice de toate genurile, care să redea frumusețile patriei, frumusețea chipului ei nou, ca și figura luminoasă a omului de azi. Așteptăm, de asemenea, lucrări mai multe și tot mai valoroase pe tărîmul teatrului și cinematografiei, care să îmbogățească continuu viața spirituală a societății noastre.

De la tribuna Congresului adresez oamenilor de litere, compozitorilor și plasticienilor, creatorilor din teatru și cinematografie, tuturor oamenilor de artă chemarea de a da țării tot mai multe lucrări pătrunse de umanismul revoluționar al societății noastre, care

prin mesajul și valoarea lor artistică să contribuie la înnobilarea ființei umane, să cultive spiritul patriotic, devotamentul față de patrie, de cauza socialismului, a fericirii întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Este necesar ca organizațiile de partid din instituțiile de artă și cultură, uniunile de creație, Consiliul Culturii și Educației Socialiste să exercite un rol mai activ în orientarea și îndrumarea creației artistice, în promovarea fermă în sfera culturii a concepției filozofice materialist-dialectice și istorice despre lume și viață.

Sarcini și răspunderi tot mai mari revin în perioada următoare presei și radioteleviziunii, chemate să pună în centrul preocupărilor lor problemele de bază ale dezvoltării societății noastre, obiectivele esențiale ale Programului partidului, ale hotărîrilor Congresului al XII-lea. Presa și radioteleviziunea trebuie să manifeste cea mai mare fermitate în promovarea noului în toate domeniile de activitate, a experienței înaintate a constructorilor socialismului, a concepției noastre despre lume și viață. Dovedind în toate împrejurările o înaltă principialitate comunistă, presa trebuie să se situeze pe poziții ferme față de stările de lucruri și fenomenele negative, față de concepțiile perimate, retrograde, față de tot ce frînează mersul înainte al societății noastre. Organele de presă, radioteleviziunea trebuie să-și sporească rolul în educația socialistă a maselor, în dezvoltarea spiritului patriotic și a elanului revoluționar al celor ce muncesc, în formarea gîndirii noi, în aplicarea în viață a principiilor eticii și echității socialiste. Ele trebuie să devină tot mai mult o puternică tribună a democrației noastre socialiste, a participării maselor la dezbaterea politicii partidului, la conducerea societății.

Doresc să-mi exprim convingerea că membrii partidului nostru, toți cei ce activează în domeniul propagandei, al educației politice, al vieții cultural-artistice vor face totul pentru a fi la înălțimea sarcinilor trasate de Congresul al XII-lea, aducînd o contribuție sporită la transformarea revoluționară a omului și societății, la făurirea socialismului și comunismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

VI

ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ A PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU ÎN PERIOADA DE LA ULTIMUL CONGRES, OBIECTIVELE ȘI LINIILE DIRECTOARE ALE POLITICII VIITOARE A ROMÂNIEI PE PLAN MONDIAL

1. Întreaga evoluție a vieții politice internaționale, procesele și tendințele noi ce se manifestă pe plan mondial confirmă realismul și justețea aprecierilor partidului nostru, a orientărilor politicii externe a României

Stimați tovarăși,

În perioada care a trecut de la Congresul al XI-lea al partidului, în viața internațională s-au produs profunde mutații în raportul de forțe. Pe baza analizei materialist-dialectice și istorice a dezvoltării sociale se poate spune că în viața internațională s-au conturat tot mai puternic două tendințe diametral opuse. Pe de o parte, s-a manifestat tendința spre menținerea sferelor de influență și dominație, spre o nouă reîmpărțire a acestora, iar, pe de altă parte, tendința de a se pune capăt politicii imperialiste de forță și dictat, a sferelor de influență, de a se asigura afirmarea independentă a tuturor națiunilor lumii, destinderea și pacea.

A continuat, de asemenea, să se amplifice criza economică, petrolieră și financiară și, pe această bază, criza socială și politică a lumii capitaliste, s-au intensificat și s-au ivit noi contradicții între diferite state și grupări de state, ceea ce a dus la agravarea conflictelor existente și la apariția altora noi în diferite zone ale lumii, la momente de încordare și la accentuarea instabilității în viața internațională.

Ca rezultat al adîncirii crizei economice și sociale, are loc o diminuare a ratei investițiilor productive, a alocărilor de fonduri pentru dezvoltarea agriculturii, paralel cu creșterea în ritm înalt a cheltuielilor militare. În multe state, creșterea venitului național este mai mică decît procentul sporirii anuale a cheltuielilor pentru înarmare. Ca rezultat al inflației, are loc o înrăutățire a condițiilor de viață a maselor de oameni ai muncii, crește tot mai mult șomajul, în timp ce veniturile monopolurilor și societăților supranaționale înregistrează o evoluție mereu ascendentă. Este concludent că în discuțiile și pronosticurile despre situația deceniului al nouălea, chiar și cei mai optimiști economiști privesc cu pesimism perspectiva depășirii actualei crize economice.

Trebuie spus deschis că sporirea în proporții uriașe a cheltuielilor militare constituie una din cauzele cele mai importante ale amplificării crizei economice. Realitatea, viața demonstrează că nu se va mai putea continua mult timp situația în care cheltuielile militare depășesc creșterea veniturilor naționale. Deja în momentul de față se poate spune că în multe state, ținînd cont și de rata inflației, nu se realizează nici o creștere a nivelului economic, dimpotrivă, asistăm chiar la o reducere a acestuia. Astfel, se adîncesc tot mai mult decalajele dintre state, se agravează sărăcia și mizeria a sute și sute de milioane de oameni din diferite zone și țări ale lumii.

Este evident pentru oricine judecă rațional că singura cale de ieșire din marile dificultăți ale crizei economice mondiale este promovarea fermă a unei

politici economice bazate pe schimbarea radicală a raportului dintre cheltuielile pentru dezvoltare şi cele pentru înarmare, pe orientarea folosirii preponderente a venitului naţional în scopul accelerării progresului economico-social al popoarelor, al creşterii nivelului lor de viaţă material şi spiritual. *(Vii aplauze).* Aceasta este o cerinţă obiectivă a asigurării mersului înainte al civilizaţiei umane, a soluţionării gravelor probleme economice şi sociale care confruntă lumea contemporană.

În anii din urmă asistăm, totodată, la intensificarea luptei maselor populare, a forţelor progresiste împotriva politicii imperialiste, colonialiste şi neocolonialiste, la realizarea de noi succese în mişcarea de eliberare naţională, în apărarea şi consolidarea independenţei popoarelor. O înrîurire deosebit de pozitivă asupra cursului vieţii internaţionale exercită ţările socialiste, precum şi tinerele state independente, ţările în curs de dezvoltare care au păşit pe calea afirmării economice şi social-politice de-sine-stătătoare. Noi şi noi popoare se pronunţă pentru trecerea la organizarea societăţii pe baze socialiste, ca singur mod de lichidare a exploatării şi asupririi, de înfăptuire a aspiraţiilor de libertate şi bunăstare, de dreptate socială şi naţională. Aceasta demonstrează forţa ideilor socialismului, creşterea influenţei şi prestigiului socialismului pe plan mondial. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Din studierea aprofundată a faptelor şi realităţilor în continuă dezvoltare şi schimbare se poate trage concluzia că lupta dintre cele două tendinţe diametral opuse din viaţa internaţională va caracteriza în continuare situaţia politică pe arena mondială. Se poate spune că tendinţele actuale de consolidare şi

împărţire a zonelor de influenţă vor continua să persiste, chiar să se amplifice. Este cunoscut că în ultima vreme s-au înmulţit declaraţiile unor cercuri conducătoare din diferite state cu privire la pregătirile militare pentru menţinerea sau consolidarea influenţei lor în anumite părţi ale lumii. Viaţa demonstrează că pentru exercitarea politicii de dominaţie şi asuprire se foloseşte atît calea economică, cît şi cea militară. Fără îndoială că ambele constituie un pericol pentru cauza independenţei şi păcii şi trebuie respinse cu fermitate de către toate popoarele. În momentul de faţă însă, pericolul principal îl reprezintă calea militară — şi împotriva acesteia trebuie îndreptate toate forţele, pentru a se asigura independenţa naţiunilor, promovarea unor relaţii noi între state, pe baza deplinei egalităţi în drepturi, împiedicarea agravării situaţiei internaţionale, a izbucnirii de noi războaie, inclusiv a unui nou război mondial, pentru asigurarea păcii. *(Aplauze şi urale puternice ; se scandează „Ceauşescu — pace !").*

Deşi situaţia politică internaţională este destul de complexă şi se caracterizează prin contradicţii puternice, se poate afirma cu deplină răspundere că există forţe care — acţionînd unite — pot împiedica războiul, pot asigura o politică de independenţă şi destindere, o pace trainică în lume.

În perioada care a trecut de la congresul precedent s-au realizat paşi de importanţă deosebită în politica de destindere şi pace. Merită menţionată în acest sens Conferinţa pentru securitate europeană de la Helsinki, eveniment de importanţă istorică ce a demonstrat posibilitatea de a se ajunge la acorduri şi înţelegeri atunci cînd se porneşte de la interesele fiecărui popor, ale progresului şi păcii. De asemenea, unele stări de încordare, inclusiv conflicte, care au avut loc

în această perioadă, au putut fi depășite și soluționate pe calea tratativelor. Aceasta a demonstrat cu putere faptul că numai și numai prin mijloace pașnice se poate asigura soluționarea problemelor litigioase dintre state, oricît de complexe ar fi ele, orice acțiune militară nefăcînd decît să complice și mai mult relațiile dintre state, raporturile internaționale.

Pornind de la aceste realități, concluzia logică ce se poate trage este că trebuie făcut totul pentru a se renunța cu desăvîrșire la politica de forță și dictat în viața internațională, la amestecul în treburile interne ale altor state, la politica sferelor de influență, la hegemonie, că trebuie să se pună capăt cu hotărîre dominației imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, promovîndu-se o politică bazată pe respectul independenței și suveranității naționale, pe colaborare egală, reciproc avantajoasă între state. *(Vii aplauze).* Instaurarea unei politici internaționale noi, democratice și echitabile, oprirea cursei înarmărilor și orientarea resurselor tuturor popoarelor spre progres economico-social, intensificarea eforturilor pentru destindere, colaborare și pace constituie singura alternativă la agravarea continuă a crizei mondiale, singura cale ce poate deschide o perspectivă luminoasă de pace viitorului omenirii.

Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România se angajează să acționeze — ca și pînă acum — cu întreaga forță, împreună cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare și nealiniate, cu toate popoarele și forțele progresiste pentru o politică nouă, democratică, pentru soluționarea în interesul progresului și păcii a tuturor problemelor complexe ale vieții internaționale. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu, România — stima noastră și mîndria !").*

2. O politică activă, consecventă de dezvoltare a relațiilor de prietenie și colaborare cu țările socialiste, cu statele în curs de dezvoltare și nealiniate, de intensificare a conlucrării cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială

Stimați tovarăși,

Aplicînd consecvent în viață hotărîrile Congresului al XI-lea al partidului, Comitetul Central, guvernul, Republica Socialistă România au desfășurat o largă activitate internațională de dezvoltare a relațiilor de colaborare multilaterală cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Țara noastră a participat activ la lupta dusă pe plan internațional pentru soluționarea problemelor lumii de azi în interesul tuturor națiunilor, al destinderii și păcii.

România întreține raporturi diplomatice și consulare cu 134 de state și relații de colaborare economică cu 140 de țări de pe toate continentele. Se poate spune că țara noastră și-a amplificat, mai mult ca oricînd, colaborarea cu alte state, are prieteni pe toate meridianele, se bucură de un binemeritat prestigiu pe arena mondială, politica sa fiind apreciată și respectată ca o contribuție de seamă la cauza independenței popoarelor, a destinderii și păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România au pus și pun neabătut în centrul activității lor dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie și colaborare multilaterală cu toate statele socialiste, militînd pentru depășirea divergențelor și întărirea solidarității lor. Au avut loc numeroase vizite, întîlniri și contacte pe linie de partid și de stat, inclusiv la nivelul cel mai înalt, care au contribuit la

extinderea conlucrării multilaterale a României cu toate statele socialiste.

Situăm la loc de frunte întărirea relațiilor cu țările socialiste vecine — și sîntem ferm hotărîți să facem totul și în viitor pentru extinderea raporturilor de bună vecinătate, colaborare și solidaritate cu acestea. Aș menționa, în acest cadru, importanța deosebită pe care o acordăm relațiilor cu marea noastră vecină, Uniunea Sovietică, cu Partidul Comunist al Uniunii Sovietice. *(Aplauze puternice).* Dezvoltăm și vom dezvolta, de asemenea, relațiile cu toate celelalte țări socialiste din Europa. De asemenea, acționăm pentru amplificarea colaborării active cu țările socialiste din Asia și America Latină, întărirea solidarității cu toate aceste țări reprezentînd un factor important al politicii internaționale a României. *(Aplauze puternice).* România va continua să acționeze cu fermitate pentru dezvoltarea colaborării și perfecționarea activității C.A.E.R. pe baza principiilor de egalitate și avantaj reciproc, în scopul înfloririi tot mai puternice a fiecărei economii naționale. Vom dezvolta, totodată, cooperarea economică cu toate celelalte state socialiste, în interesul accelerării edificării noii orînduiri, pentru binele și prosperitatea popoarelor noastre.

De asemenea, o importanță deosebită în politica externă a României au colaborarea cu țările membre ale Tratatului de la Varșovia, conlucrarea militară cu acestea în vederea apărării împotriva unei agresiuni imperialiste, colaborarea activă în scopul promovării politicii de destindere și pace. Consider necesar să afirm și în fața Congresului că România socialistă va acționa cu toată consecvența pentru a-și îndeplini obligațiile asumate. De asemenea, și după desființarea pactelor militare — deci și a Tratatului de la Varșovia — vom duce o politică de colaborare cu vecinii, în scopul apărării împotriva oricăror agresiuni imperialiste, așa cum vom dezvolta continuu conlucrarea cu armatele celorlalte țări socialiste, precum și cu armatele altor țări prietene.

Ținînd seama de existența unor divergențe, contradicții și deosebiri de păreri între diferite țări socialiste, Partidul Comunist Român, România socialistă se pronunță cu toată hotărîrea pentru depășirea actualei stări de lucruri, pentru realizarea unității și solidarității țărilor socialiste pe baza principiilor socialismului științific, egalității și respectului reciproc, neamestecului în treburile interne și conlucrării reciproc avantajoase. *(Aplauze puternice).* Considerăm necesar să se facă totul, de către toate țările socialiste, pentru depășirea contradicțiilor și divergențelor existente, pe calea tratativelor directe între țările interesate. În acest cadru, salutăm începerea convorbirilor sovieto-chineze, cărora le atribuim o însemnătate deosebită, și ne exprimăm speranța că ele vor fi încununate de succes, ducînd la depășirea diferendelor, la întărirea înțelegerii și colaborării în interesul celor două țări și popoare, al cauzei generale a socialismului, destinderii și păcii. De asemenea, considerăm că problemele dintre Republica Populară Chineză și Republica Socialistă Vietnam trebuie soluționate numai pe calea tratativelor, făcîndu-se totul pentru evitarea unor noi confruntări militare care ar avea o influență profund negativă asupra intereselor generale ale socialismului, asupra situației internaționale. În general, toate problemele din Indochina trebuie să fie soluționate pe baza tratativelor pașnice, a respectului independenței fiecărui stat, al dreptului fiecărui popor de a-și rezolva problemele de-sine-stătător, fără amestec din afară. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

O importanță deosebită ar avea dacă toate țările socialiste și-ar lua angajamentul de a nu întreprinde

nici un fel de acțiuni de natură să agraveze relațiile dintre ele, declarînd în mod solemn că nu vor recurge, sub nici un motiv și sub nici o formă, la acțiuni militare, la intervenția în treburile interne ale altor state. Interesele fiecărei țări socialiste, ale forțelor socialismului în general, cer să se acționeze cu toată hotărîrea în direcția dezvoltării tot mai puternice a solidarității lor, a amplificării colaborării economice, tehnico-științifice, culturale. În actuala situație internațională, țările socialiste au datoria de înaltă răspundere de a demonstra în practică faptul că pot soluționa orice problemă dintre ele pe calea tratativelor, fără a recurge la forță, în spiritul principiilor relațiilor noi, de tip socialist. În condițiile internaționale complexe de astăzi aceasta ar avea o mare însemnătate politică, ar duce la creșterea în întreaga lume a prestigiului țărilor socialiste, la sporirea influenței lor, a socialismului în general. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu — pace !").*

Propun Congresului să împuternicească noul Comitet Central să acționeze neabătut, în spiritul Programului partidului, în direcția dezvoltării active a conlucrării cu toate țările socialiste, și în primul rînd cu țările socialiste vecine, pentru depășirea divergențelor și întărirea colaborării, solidarității și unității lor.

Doresc ca de la înalta tribună a Congresului al XII-lea să asigur partidul și întregul popor că vom face totul pentru înfăptuirea politicii de colaborare cu țările socialiste și partidele comuniste frățești. Asigur, de asemenea, toate țările socialiste și partidele comuniste frățești că vom milita neabătut în direcția unității partidelor și statelor socialiste, pentru progresul și prosperitatea tuturor popoarelor care construiesc noua orînduire, în interesul cauzei generale a socialismului, destinderii și păcii în

lume. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu — pace !").*

Stimați tovarăși,

Înfăptuind consecvent principiile politicii externe a României, în perioada de la Congresul al XI-lea, partidul și statul nostru au extins puternic relațiile cu țările în curs de dezvoltare, iar România a devenit membră a „Grupului celor 77", intensificîndu-și solidaritatea și cooperarea cu țările din acest grup în lupta pentru lichidarea subdezvoltării și făurirea noii ordini economice internaționale. În această perioadă s-au intensificat schimburile de delegații ale României cu aceste țări, inclusiv la nivel înalt, s-au realizat importante acorduri privind colaborarea pe plan politic, economic, cultural și tehnico-științific, precum și conlucrarea pe arena internațională. Situăm raporturile cu aceste țări în contextul politicii noastre generale, antiimperialiste și anticolonialiste, de afirmare liberă, independentă și prosperă a fiecărui popor.

O puternică dezvoltare au cunoscut în această perioadă colaborarea și solidaritatea cu popoarele din Africa, Asia și America Latină, atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională. S-au extins îndeosebi, în ultimii ani, raporturile de colaborare economică și cooperare în producție cu multe din aceste țări, în interesul propășirii popoarelor noastre.

Așa cum am mai arătat și cu alte prilejuri, considerăm că forma cea mai bună de a ajuta țările în curs de dezvoltare o reprezintă promovarea unei largi cooperări economice și în producție. Valoarea schimburilor comerciale, a colaborării și cooperării cu țările în curs de dezvoltare — în domeniile industriei, agriculturii, științei și tehnicii și în alte sectoare de interes comun — au sporit an de an. O formă importantă de

sprijinire a statelor în curs de dezvoltare în crearea de cadre naționale proprii o constituie pregătirea în țara noastră a unui număr de circa 15 000 tineri din aceste țări; de asemenea, în aceste țări lucrează, acordînd asistență tehnică, inclusiv în pregătirea cadrelor, peste 15 000 de specialiști români. România va întări continuu și în viitor colaborarea și solidaritatea cu aceste state în lupta pentru dezvoltarea economico-socială independentă, pentru dreptul fiecărui popor de a fi stăpîn pe destinele sale, de a se dezvolta în mod liber. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În același timp, pornind de la realitatea împărțirii lumii în țări cu orînduiri sociale diferite și conștientă că această situație va continua să dăinuie o lungă perioadă de timp, România, acționînd în spiritul coexistenței pașnice, va lărgi raporturile economice, tehnico-științifice și culturale cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, participînd activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori. În acest spirit am dezvoltat și dezvoltăm raporturi economice multilaterale cu țările Pieței comune, am amplificat colaborarea cu țările nealiniate și neutre din Europa, am continuat să dezvoltăm relațiile României cu țările din America de Nord și America Centrală, cu celelalte țări capitaliste dezvoltate.

La baza raporturilor cu toate statele, țara noastră situează ferm principiile deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, renunțării la forță și la amenințarea cu forța — principii care se bucură de o largă recunoaștere pe arena mondială, ca singurele pe baza cărora se pot dezvolta o colaborare fructuoasă între națiuni, un climat de pace și securitate internațională. Sîntem hotărîți să acționăm și în viitor, în modul cel mai ferm, pentru ca aceste

principii să fie larg promovate în relațiile dintre toate statele lumii. *(Vii aplauze).*

De la înalta tribună a Congresului asigur, în numele întregului nostru popor, că România va face totul pentru amplificarea continuă a raporturilor politice, economice, tehnico-științifice și în alte domenii cu toate țările, fără deosebire de orînduire socială, avînd convingerea că aceasta corespunde atît intereselor progresului economic și social multilateral al poporului nostru, cît și propășirii celorlalte popoare, cauzei generale a progresului și păcii în întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

3. Înfăptuirea securității și păcii în Europa — un obiectiv de cea mai mare însemnătate al politicii noastre externe

Stimați tovarăși,

Un obiectiv de cea mai mare însemnătate al politicii noastre externe este înfăptuirea securității și păcii în Europa, continentul de pe care s-au declanșat cele două războaie mondiale și unde există cea mai mare densitate de arme și trupe, precum și cele două blocuri militare opuse.

În perioada ce a trecut de la Congresul al XI-lea, în viața continentului nostru s-au petrecut evenimente de o importanță deosebită și, în primul rînd — așa cum am arătat mai înainte — organizarea conferinței de la Helsinki pentru securitate și cooperare. Din păcate însă s-a făcut prea puțin pentru înfăptuirea în viață, ca un tot unitar, a documentelor adoptate. Conferința de la Belgrad, din 1977, care avea acest obiectiv, s-a încheiat cu rezultate nesatisfăcătoare. Iată de ce trebuie făcut totul pentru pregătirea

temeinică a viitoarei reuniuni de la Madrid, din anul 1980, astfel încît aceasta să răspundă pe deplin așteptărilor popoarelor, să dea un puternic impuls întăririi colaborării și securității pe continent.

După opinia partidului și statului nostru, este necesar să fie intensificate eforturile în direcția dezvoltării unei largi și neîngrădite colaborări între toate țările europene, înlăturîndu-se practicile și barierele discriminatorii care mai afectează cooperarea intereuropeană. Se cer, de asemenea, extinse acțiunile pentru lărgirea relațiilor în domeniul învățămîntului și științei, pentru intensificarea schimburilor cultural-artistice — pe planul literaturii, teatrului, muzicii, artelor plastice, inclusiv al mișcării artistice de amatori — care pot contribui la mai buna cunoaștere între națiuni, la apropierea popoarelor de pe continent, la instaurarea unui climat de stimă și prețuire reciprocă.

Considerăm că trebuie să se acționeze cu mai multă fermitate împotriva factorilor negativi care mai există în viața continentului, a forțelor ce se opun cursului spre destindere, a mișcărilor fasciste, reacționare, național-șovine, iredentiste, care încearcă să semene vrajbă și neîncredere între popoare, să împiedice colaborarea și înțelegerea în Europa și în întreaga lume. În acest sens, este necesar ca toate statele participante la Conferința general-europeană de la Helsinki să-și asume ferm obligația de a nu admite ca pe teritoriul lor să se desfășoare activități îndreptate împotriva altui stat sau a altor state, inclusiv din partea mijloacelor de informare în masă. Să se facă totul pentru informarea corectă a opiniei publice asupra situației din fiecare țară, aceasta fiind o condiție a dezvoltării încrederii și prieteniei între națiuni. Trebuie împiedicată orice fel de propagandă care ațîță la violență

și război, promovîndu-se un climat de destindere, prietenie și conlucrare între națiuni. *(Aplauze puternice).*

O atenție deosebită trebuie să se acorde problemelor de ordin militar în Europa, luptei pentru dezangajare militară și dezarmare pe continent. Pentru realizarea unei reale securități, este necesar să se acționeze pentru retragerea trupelor de pe teritorii străine în interiorul granițelor naționale, precum și pentru reducerea efectivelor armate și a armamentelor fiecărui stat, pentru diminuarea cheltuielilor militare. Considerăm că ar fi deosebit de utilă, în acest scop, organizarea unei conferințe speciale de dezarmare în Europa și încheierea unui pact general de renunțare la forță și la amenințarea cu forța, de nefolosire a armamentelor nucleare și clasice. Aceasta ar avea o puternică semnificație politică, demonstrînd posibilitatea ajungerii la înțelegeri concrete pentru înfăptuirea aspirațiilor popoarelor de a trăi într-o lume a păcii și securității. *(Aplauze prelungite).*

Apreciem că hotărîrea Uniunii Sovietice de a efectua, în mod unilateral, retragerea de pe teritoriul Republicii Democrate Germane a unui număr de militari și a unei cantități de tehnică de luptă constituie o măsură pozitivă, în concordanță cu interesele și cerințele majore ale cauzei securității în Europa și în întreaga lume. *(Aplauze puternice).* Ne exprimăm speranța că țările N.A.T.O. vor răspunde pozitiv propunerii statelor socialiste de a nu se mai amplasa arme nucleare pe continentul european și de a se trece în mod efectiv, de comun acord, la reducerea armamentelor.

Fără îndoială, este necesar ca pînă la înfăptuirea deplină a dezarmării să se asigure un echilibru de forțe atît în Europa, cît și pe plan general, care să nu pună în pericol securitatea nici unei părți. Dar acest echilibru poate și trebuie să fie realizat nu pe calea

amplasării de noi trupe şi arme, nu pe calea intensificării cursei înarmărilor, ci, dimpotrivă, prin retragerea şi diminuarea forţelor armate, prin reducerea înarmării, prin oprirea cursei înarmărilor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Împreună cu celelalte ţări socialiste, România s-a pronunţat şi se pronunţă ferm pentru desfiinţarea concomitentă a blocurilor militare din Europa — atît a N.A.T.O., cît şi a Tratatului de la Varşovia. Considerăm că pentru a se putea păşi în mod real pe calea diminuării şi lichidării blocurilor este necesar ca în aceste pacte militare să nu mai intre noi state.

Numai prin măsuri ferme de dezangajare militară şi dezarmare se poate asigura transformarea destinderii într-un proces ireversibil, se poate da securităţii europene un conţinut real.

Pentru soluţionarea problemelor securităţii europene, considerăm că ar fi necesar să se găsească o formă organizatorică adecvată de permanentizare a contactelor între state. Ar fi, de asemenea, deosebit de important ca viitoarea reuniune de la Madrid, din 1980, să se desfăşoare la nivelul miniştrilor de externe şi, totodată, să se convină la organizarea, pînă în 1984, a unei noi conferinţe pentru securitate europeană la nivelul şefilor de state şi guverne.

În contextul preocupărilor pentru asigurarea securităţii pe continentul european, România acordă o mare importanţă dezvoltării unor relaţii de bună vecinătate şi colaborare cu ţările din Balcani, acţionează pentru întărirea încrederii şi cooperării în această regiune, militează pentru adoptarea de măsuri care să ducă la transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, lipsită de arme nucleare.

De la tribuna Congresului reafirmăm hotărîrea fermă a României de a nu precupeţi nici un efort pentru triumful cauzei securităţii, destinderii şi păcii

pe continentul nostru, pentru crearea în Europa a unui climat de deplină înţelegere şi conlucrare între state. Asigurăm toate statele participante la Conferinţa de la Helsinki că România va milita ca şi pînă acum, cu toată hotărîrea, pentru înfăptuirea tuturor principiilor înscrise în documentul comun pe care şi-a pus semnătura. Adresăm un apel solemn guvernelor, popoarelor Europei de a acţiona cu hotărîre pentru securitatea şi pacea continentului nostru, asigurînd generaţiilor viitoare o lume a colaborării, încrederii şi prieteniei. *(Aplauze puternice, prelungite).*

4. Necesitatea soluţionării problemelor litigioase exclusiv pe calea tratativelor, poziţia fermă a României privind lichidarea, pe această cale, a tuturor conflictelor şi stărilor de conflicte care mai există în diferite regiuni ale lumii

Stimaţi tovarăşi,

Aşa cum am mai menţionat înainte, partidul şi statul nostru se pronunţă constant pentru soluţionarea oricăror probleme litigioase dintre state numai pe calea tratativelor. În situaţia internaţională de azi, în condiţiile existenţei unor probleme deosebit de complexe, orice conflict nu poate duce decît la încordarea atmosferei politice generale, prezentînd un pericol grav atît pentru popoarele din zonele respective, cît şi pentru pacea şi securitatea internaţională. De aceea trebuie făcut totul pentru soluţionarea oricărui conflict numai pe calea tratativelor, pentru evitarea izbucnirii altora noi, pentru normalizarea relaţiilor dintre toate statele.

Este necesar să fie respectate normele de drept internaţional unanim recunoscute, să se dea dovadă de

reținere și moderare în soluționarea diferitelor probleme, să nu se recurgă la acțiuni de nici un fel care pot să ducă la încordare, la înrăutățirea vieții internaționale.

Considerăm că trebuie să se facă totul pentru soluționarea oricărui conflict numai pe calea tratativelor, pentru evitarea izbucnirii altora noi, pentru normalizarea relațiilor dintre toate statele, indiferent de problemele și deosebirile existente între state, de opțiunile lor social-politice. Se impune ca, în spiritul răspunderii față de fiecare popor, față de pace și civilizație, față de omenire, să se facă totul pentru a se asigura colaborarea și dezvoltarea relațiilor dintre toate popoarele.

România este profund preocupată de situația din Orientul Mijlociu, care poate deveni oricînd sursa unor grave pericole la adresa păcii nu numai în zonă, ci în întreaga lume. După cum se știe, încă de la declanșarea acestui conflict, țara noastră s-a pronunțat pentru soluționarea lui politică, pentru realizarea unei păci globale care să ducă la retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, la înfăptuirea dreptului la autodeterminare al poporului palestinian — inclusiv la constituirea unui stat propriu independent —, la asigurarea independenței și suveranității tuturor statelor din zonă. Am arătat și cu alte prilejuri că fără soluționarea problemei poporului palestinian, pe baza dreptului la autodeterminare și a constituirii unui stat independent, nu se poate realiza pacea în Orientul Mijlociu. După opinia noastră, Organizația Națiunilor Unite trebuie să aibă un rol mai activ în rezolvarea acestui conflict. O importanță deosebită ar avea organizarea, sub egida O.N.U., a unei conferințe internaționale, cu participarea tuturor celor interesați, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei, precum și a celor doi copreședinți ai Conferinței de la Geneva — U.R.S.S. și S.U.A. Se impune, de asemenea, să se pună capăt situației deosebit de îngrijorătoare existente în Liban, asigurîndu-se integritatea și independența acestei țări.

În general, țara noastră militează activ pentru soluționarea pe cale pașnică a tuturor problemelor lăsate moștenire de îndelungata dominație colonială în Africa, Asia și în alte regiuni ale lumii.

5. Dezarmarea generală și, în primul rînd, dezarmarea nucleară — imperativ de importanță vitală pentru progresul și existența întregii umanități

Dragi tovarăși,

O importanță fundamentală pentru progresul și dezvoltarea omenirii, pentru existența însăși a civilizației umane are înfăptuirea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare. Intensificarea cursei înarmărilor, creșterea uriașă a cheltuielilor militare — care au ajuns în acest an la cifra record de 425 miliarde de dolari — constituie o povară tot mai grea pentru toate popoarele lumii, reprezintă un grav pericol pentru securitatea și pacea mondială. Se apreciază că în lume s-a acumulat un arsenal de arme și armamente — îndeosebi atomic — capabil să distrugă de cîteva ori omenirea. Într-adevăr, se poate pune întrebarea : „Ce va mai rămîne, în aceste condiții, din civilizația umană, după un război nuclear ?“

În fața acestei realități și perspective este evident că nici un popor nu poate sta deoparte, nu poate rămîne în afara luptei pentru dezarmare și pace. *(Aplauze puternice)*. În momentul de față nu există,

de fapt, decît două căi, două politici posibile : sau continuarea cursei înarmărilor cu consecințele ei nefaste, sau trecerea hotărîtă la înfăptuirea dezarmării și păcii. Interesele fiecărui popor, ale dezvoltării civilizației întregii omeniri cer să se facă totul pentru respingerea fermă a politicii înarmării și promovarea consecventă a politicii de dezarmare și pace. *(Aplauze puternice).* Sarcina primordială a epocii noastre este oprirea neîntîrziată a cursei înarmărilor ! Răspunderea față de propriile popoare, față de pacea și existența întregii umanități impune conducătorilor de state, guvernelor, forțelor politice realiste de pretutindeni, opiniei publice mondiale să acționeze cu toată hotărîrea în această direcție ! Toate țările, toate popoarele trebuie să spună un NU hotărît cursei înarmărilor, să facă totul pentru a se trece la reducerea cheltuielilor militare, la dezarmare. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu — pace !").*

Considerăm de cea mai mare importanță să se acționeze pentru reducerea cheltuielilor militare cu cel puțin 10 la sută pînă în 1985. Din sumele economisite pe această cale, 50 la sută ar putea fi alocate pentru satisfacerea nevoilor sociale din fiecare țară, iar 50 la sută pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare. După cum se cunoaște, țara noastră a luat unele măsuri concrete în această privință, reducînd cheltuielile militare din bugetele anilor 1979 și 1980 în vederea sporirii alocațiilor pentru copii. Această hotărîre a României a avut, după cum se știe, un puternic ecou internațional, fiind apreciată ca o inițiativă menită să stimuleze preocuparea pentru reducerea cheltuielilor militare. *(Aplauze puternice).*

România a prezentat la Organizația Națiunilor Unite și în alte foruri internaționale propuneri concrete de dezarmare. Desigur, sîntem conștienți că dezarmarea este un proces complex, de durată. De aceea, apreciem că o importanță deosebită ar avea trecerea la adoptarea unor măsuri parțiale, cum ar fi lichidarea bazelor militare străine, retragerea în interiorul frontierelor naționale a tuturor trupelor și armamentelor, reducerea treptată a armatelor naționale, desființarea blocurilor militare. Asemenea măsuri ar duce la întărirea încrederii între state, ar permite trecerea la dezarmarea generală și totală.

Chiar dacă unii consideră măsurile de reducere parțiale ca demonstrative și simbolice, trebuie să declar că noi preferăm măsuri cît de mici, chiar simbolice, de dezarmare, de reducere a armamentelor — în locul măsurilor de înarmare. Am dori ca toți să adopte în fiecare lună — dacă e posibil, în fiecare zi — măsuri simbolice de reducere a înarmărilor și să renunțe la măsuri mari de înarmare. *(Aplauze și urale ; se scandează „Ceaușescu — pace !", „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Sesiunea specială a Organizației Națiunilor Unite consacrată problemelor dezarmării a creat un cadru organizatoric mai democratic de dezbatere și soluționare a acestei probleme. Esențială este acum folosirea acestui cadru, a altor organisme existente, trecîndu-se realmente la măsuri practice de dezarmare. Apreciem că în prezent există condiții internaționale favorabile pentru realizarea unor acțiuni concrete în această direcție. Este momentul ca toate popoarele să acționeze ferm pentru transformarea acestor posibilități în realitate.

România apreciază încheierea acordului SALT II între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii ca un factor pozitiv în direcția dezvoltării încrederii și creării condițiilor pentru abordarea în viitor a problemelor de fond ale dezarmării. Noi considerăm că,

În condițiile actuale, o importanță hotărîtoare are oprirea producției armamentelor nucleare și a celorlalte mijloace de distrugere în masă, trecerea reală la dezarmare nucleară sub un strict control internațional, în cadrul și sub egida Organizației Națiunilor Unite.

Ca țară socialistă, care-și întemeiază întreaga politică pe idealurile păcii și progresului, România va milita în modul cel mai ferm, și în viitor, pentru făurirea unei lumi fără arme și fără războaie, a unei lumi a securității și colaborării pe întreaga planetă ! Adresăm, de la tribuna Congresului, tuturor popoarelor lumii, parlamentelor și guvernelor statelor, partidelor politice, forțelor democratice de pretutindeni, opiniei publice mondiale chemarea de a acționa ferm și neobosit pentru trecerea la înfăptuirea dezideratului suprem al omenirii — dezarmarea ! Să facem totul pentru ca uriașele resurse materiale și umane ce se irosesc astăzi pentru înarmări, pentru crearea de mijloace de distrugere în masă și pentru război să fie puse numai și numai în slujba păcii și bunăstării popoarelor, a independenței și fericirii lor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

6. Lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice, întărirea rolului O.N.U. și participarea, în condiții de deplină egalitate, a tuturor țărilor la soluționarea complexelor probleme ale lumii de azi — cerințe de prim ordin ale progresului și păcii în epoca noastră

Stimați tovarăși,

Una din cele mai grave probleme nesoluționate ale lumii de astăzi este perpetuarea stării de subdezvoltare în care se mai află o mare parte a omenirii, ca rezultat al vechii politici imperialiste și colonialiste ce a dus la împărțirea lumii în țări sărace și bogate. De lichidarea subdezvoltării depinde în mod direct instaurarea unor relații de încredere, colaborare și pace în lume. Din păcate, trebuie să spunem că în această direcție s-a făcut practic extrem de puțin. Nici „deceniul dezvoltării", nici tratativele Nord-Sud nu s-au soldat cu rezultatele scontate. Realitatea evidențiază tendința țărilor capitaliste industrializate de a-și rezolva problemele generate de actuala criză economică pe seama țărilor sărace, a maselor largi populare. Rezultatele necorespunzătoare ale conferinței din acest an de la Manila au arătat că țările bogate nu dovedesc înțelegerea necesară față de problemele atît de arzătoare care preocupă țările în curs de dezvoltare. Iată de ce considerăm necesar să se treacă hotărît la instaurarea unei noi ordini economice internaționale, ca parte integrantă a luptei împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului. Așa cum am arătat și în alte împrejurări, noua ordine economică trebuie să așeze relațiile dintre toate statele pe principii de egalitate și echitate, să asigure accesul țărilor slab dezvoltate și în curs de dezvoltare la tehnologiile moderne, la cuceririle științei contemporane, să favorizeze progresul lor rapid și multilateral, creînd, totodată, condiții pentru o evoluție echilibrată a tuturor zonelor lumii, a economiei mondiale. Fără îndoială, un rol important în lichidarea subdezvoltării revine popoarelor respective, precum și întăririi solidarității și colaborării dintre ele. În același timp, România consideră că o însemnată răspundere în sprijinirea țărilor rămase în urmă revine statelor dezvoltate, care, după cum se știe, și-au asigurat progresul și pe seama exploatării coloniale a altor popoare. Se impune, de asemenea, să se treacă ur-

gent la stabilirea unor raporturi juste între prețurile materiilor prime și ale produselor industrializate, între costurile combustibililor și energiei și ale celorlalte produse, asigurîndu-se accesul tuturor țărilor, în condiții echitabile, la materii prime și la sursele de energie.

Pornind de la necesitatea întăririi unității de acțiune a țărilor în curs de dezvoltare pentru promovarea intereselor lor vitale, România consideră de cea mai mare însemnătate să se creeze un organism permanent al acestora — care să nu necesite, desigur, cheltuieli speciale — pentru a se trata cu țările dezvoltate în mod organizat și în condiții de deplină egalitate, pe baza unei platforme comune. Problema subdezvoltării și instaurării noii ordini trebuie să facă obiectul unor tratative la care să participe țările în curs de dezvoltare, țările capitaliste dezvoltate, precum și țările socialiste, care să elaboreze împreună un program concret pentru a fi supus sesiunii speciale a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 1980. Considerăm că trebuie acordată o atenție deosebită pregătirii în condiții cît mai bune a acestei sesiuni.

Omenirea, popoarele nu vor mai putea suporta adîncirea în continuare a decalajelor, concentrarea la un pol al lumii a bogăției și la celălalt, a mizeriei și sărăciei. Pacea și colaborarea nu se pot realiza fără lichidarea subdezvoltării, fără instaurarea noii ordini economice internaționale.

România adresează, și cu acest prilej, un apel solemn către toate țările lumii de a-și uni eforturile și a conlucra tot mai strîns, într-o atmosferă de înțelegere și colaborare, pentru a se pune capăt cît mai curînd stării de subdezvoltare, pentru a se deschide tuturor popoarelor perspectiva progresului economic

și social tot mai rapid, a bunăstării și fericirii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

România, Partidul Comunist Român promovează o politică fermă de solidaritate activă cu popoarele care luptă pentru a-și cuceri dreptul la viață liberă și independentă, pentru înlăturarea oricărei forme de dominație colonialistă și neocolonialistă. În acest sens, poporul nostru acordă întregul său sprijin mișcărilor de eliberare din Namibia și Zimbabwe pentru dobîndirea deplinei independențe naționale, își manifestă întreaga solidaritate cu lupta populației din Africa de Sud împotriva politicii rasiste și de apartheid. România a fost și va fi întotdeauna un sprijinitor și un prieten de nădejde al tuturor popoarelor care luptă pentru dezvoltarea de-sine-stătătoare, pentru apărarea și întărirea independenței naționale a statelor.

România dă o înaltă apreciere rolului pe care-l joacă în viața internațională, în lupta împotriva vechii politici de dominație și asuprire, pentru depășirea politicii de blocuri și a zonelor de influență, pentru promovarea unor relații noi, țările nealiniate, care reprezintă marea majoritate a lumii. Așa cum s-a desprins și din lucrările Conferinței de la Havana, țările nealiniate pot aduce o importantă contribuție pozitivă la soluționarea constructivă a problemelor internaționale complexe. Desigur, din rîndurile țărilor nealiniate fac parte state cu orînduiri sociale diferite — dar aceasta nu trebuie să împiedice colaborarea și conlucrarea lor strînsă. Dimpotrivă, forța mișcării nealiniate constă tocmai în posibilitatea acestor state de a acționa peste orice deosebiri, respectîndu-și reciproc opțiunile și calea dezvoltării, pentru o politică nouă, democratică în lume. România, care

participă în calitate de invitată la activitatea mişcării nealiniate, va dezvolta şi în viitor colaborarea şi conlucrarea activă cu aceste ţări în slujba cauzei destinderii şi păcii.

Soluţionarea gravelor şi complexelor probleme din viaţa mondială impune intensificarea eforturilor pentru democratizarea relaţiilor dintre state, pentru participarea activă, în condiţii de deplină egalitate, a tuturor ţărilor la viaţa internaţională. Desigur, recunoaştem rolul ţărilor mari şi foarte mari, dar azi nici o problemă nu mai poate fi soluţionată doar de cîteva state. De aceea, considerăm că o mare însemnătate are asigurarea participării active, în condiţii de deplină egalitate, la soluţionarea problemelor, a ţărilor mici şi mijlocii, a ţărilor în curs de dezvoltare, a ţărilor nealiniate, fără deosebire de orînduire socială, care reprezintă marea majoritate a lumii şi care — aşa cum viaţa ne-o arată, nu o dată — sînt primele ce suportă consecinţele încordării internaţionale. România va conlucra şi în viitor cu toate aceste ţări pentru însănătoşirea climatului politic internaţional, pentru o politică de independenţă, securitate şi pace.

Acordăm o mare importanţă Organizaţiei Naţiunilor Unite, cel mai reprezentativ for mondial, chemat să asigure participarea tuturor statelor la dezbaterea şi soluţionarea marilor probleme contemporane. De aceea, considerăm necesar să se facă totul pentru perfecţionarea activităţii Organizaţiei Naţiunilor Unite, pentru democratizarea sa continuă, pentru sporirea rolului şi contribuţiei sale în viaţa internaţională. România va participa activ la activitatea Organizaţiei Naţiunilor Unite, a organismelor sale, a altor organisme internaţionale. După cum se ştie, la actuala sesiune a Organizaţiei Naţiunilor Unite, România a prezentat o nouă iniţiativă concretă privind reglementarea prin mijloace paşnice a diferendelor dintre state, crearea unei comisii permanente de bune oficii şi conciliere a Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Ţara noastră va participa activ şi în viitor la viaţa internaţională şi, împreună cu celelalte ţări iubitoare de pace, va milita cu toată energia pentru rezolvarea constructivă a problemelor care confruntă omenirea contemporană, pentru făurirea unei lumi mai bune şi mai drepte pe planeta noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).*

7. Întărirea colaborării şi solidarităţii Partidului Comunist Român cu toate partidele comuniste, cu partidele socialiste şi democratice, cu mişcările de eliberare, cu forţele antiimperialiste de pretutindeni, în lupta pentru transformări progresiste, democratice în societate, pentru progres social şi pace în lume

Stimaţi tovarăşi,

În perioada care a trecut de la Congresul al XI-lea, partidul nostru a dezvoltat larg colaborarea şi solidaritatea cu partidele comuniste şi muncitoreşti. Au avut loc numeroase contacte şi întîlniri la toate nivelurile cu aceste partide, s-a amplificat schimbul reciproc de experienţă. Noi considerăm că întărirea continuă a solidarităţii partidelor comuniste constituie o cerinţă esenţială a luptei pentru progres, un factor important al dezvoltării contemporane. În numeroase ţări, partidele comuniste şi muncitoreşti au obţinut importante succese în activitatea revoluţionară, s-a întărit şi şi-au sporit influenţa în mase, afir-

mîndu-se tot mai puternic ca promotoare ale intereselor fundamentale ale oamenilor muncii. Ele joacă de asemenea un rol tot mai însemnat pe arena internațională, afirmîndu-se ca principale forțe ale democrației, progresului și păcii.

Este cunoscut că, în epoca noastră, partidele comuniste și muncitorești își desfășoară activitatea în condiții economice, sociale, istorice extrem de diferite de la o țară la alta, fiind permanent confruntate cu numeroase probleme specifice, noi. Aceasta impune fiecărui partid să-și elaboreze de-sine-stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară, în concordanță cu realitățile din țara respectivă, pentru găsirea soluțiilor corespunzătoare în vederea transformării revoluționare a societății. Este cunoscut că teoria științifică a socialismului se dezvoltă ca rezultat al schimbărilor în viața socială, în dezvoltarea forțelor de producție, al cunoașterii științifice, îmbogățindu-se cu noile concluzii ale practicii revoluționare, ale activității desfășurate de fiecare partid. Viața a demonstrat și demonstrează că o condiție esențială a succesului în lupta fiecărui partid este călăuzirea fermă după concepția materialismului dialectic și istoric, după socialismul științific și gîndirea clasicilor marxism-leninismului. În același timp, trebuie înțeles că trăim în altă epocă istorică și că aceasta impune o abordare nouă a problemelor fundamentale ale dezvoltării sociale. Este firesc, de aceea, să apară o serie de deosebiri de păreri cu privire la unele probleme, interpretări diferite ale unor realități ale vieții contemporane aflată în continuă schimbare. Cauza unității cere însă ca deosebirile de vederi să fie dezbătute în mod principial, într-un climat de stimă și înțelegere reciprocă, pe baza deplinei egalități și a autonomiei fiecărui partid, astfel încît controversele să nu prejudicieze colaborarea și prietenia dintre partide. În aceste condiții, realizarea solidarității și unității de tip nou între partidele comuniste capătă o importanță deosebită pentru desfășurarea cu succes a luptei revoluționare, pentru cauza progresului social, a politicii de independență, de destindere și de pace. *(Aplauze puternice).*

Partidul nostru și-a amplificat relațiile cu partidele socialiste, social-democrate, cu toate organizațiile muncitorești, democratice, antiimperialiste, considerînd că aceasta are o importanță esențială pentru dezvoltarea vieții internaționale pe o cale nouă, democratică. De asemenea, partidul nostru a întărit și va întări și în viitor raporturile de solidaritate și colaborare cu mișcările de eliberare națională, cu partidele de guvernămînt din țările în curs de dezvoltare, cu alte partide democratice, cu organizații progresiste, revoluționare de pretutindeni. Pornim de la realitatea că întărirea solidarității și colaborării acestor forțe este un imperativ al zilelor noastre, condiția sine qua non a edificării unei lumi a dreptății sociale și naționale, a independenței și bunăstării fiecărei națiuni. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În determinarea cursului dezvoltării omenirii contemporane un rol hotărîtor au masele populare de pretutindeni — adevăratele făuritoare ale istoriei. Fără îndoială că, acționînd unite, masele populare, forțele sociale progresiste, popoarele de pretutindeni vor asigura evoluția vieții internaționale pe o cale justă — aceea a destinderii, independenței și păcii! Înflăcăratul apel revoluționar lansat de Marx și Engels cu aproape un secol și jumătate în urmă „Proletari din toate țările, uniți-vă !“ este mai actual ca oricînd. În noile condiții istorice el ar trebui însă completat cu apelul : „Muncitori, țărani, intelectuali, forțe progresiste, antiimperialiste de pretutindeni, popoare din toate țările, uniți-vă în lupta pentru pro-

gres şi pace, pentru lichidarea imperialismului şi colonialismului, pentru libertate naţională şi socială, pentru dezvoltare liberă şi independentă! Acţionaţi ferm pentru colaborare, pentru destindere, pentru securitate, pentru o lume mai bună şi mai dreaptă pe planeta noastră, pentru pace!". *(Aplauze prelungite, urale puternice; se scandează „Ceauşescu — pace!")*.

Doresc să afirm încă o dată, cu putere, de la înalta tribună a Congresului al XII-lea, că Partidul Comunist Român va acţiona şi în viitor, cu toată fermitatea, pentru dezvoltarea relaţiilor cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti, cu toate forţele revoluţionare, democratice şi progresiste, că îşi va îndeplini cu hotărîre rolul de detaşament revoluţionar în lupta pentru o politică nouă, de progres, pace şi destindere, de securitate şi dezarmare, de lichidare a subdezvoltării şi înfăptuire a noii ordini economice internaţionale, de largă colaborare între toate naţiunile lumii. *(Aplauze puternice)*.

Stimaţi tovarăşi,

Raportul Comitetului Central prezentat Congresului, precum şi celelalte documente de pe ordinea de zi sintetizează activitatea internă şi externă desfăşurată de partidul nostru în perioada ce a trecut de la ultimul Congres, generalizează experienţa dobîndită în construcţia socialistă de Partidul Comunist Român, în acelaşi timp bazîndu-se şi pe studierea experienţei altor partide comuniste, a mişcării revoluţionare, muncitoreşti internaţionale, pe schimbările care au loc în lume. În acest spirit, documentele Congresului stabilesc, în concordanţă cu realităţile economico-sociale din ţara noastră, căile şi obiectivele viitoare ale dezvoltării societăţii româneşti.

După cum este cunoscut, documentele prezentate Congresului au fost larg dezbătute, timp de cîteva

luni, cu întregul nostru partid şi cu întregul popor. În adunările organizaţiilor de bază din întreprinderi şi instituţii, în plenarele comitetelor de partid comunale, orăşeneşti, municipale şi judeţene, în conferinţele de partid, în plenarele organizaţiilor de masă şi obşteşti, în toate organismele democraţiei noastre socialiste, comuniştii, oamenii muncii de la oraşe şi sate şi-au spus nemijlocit cuvîntul în legătură cu aceste documente, şi-au exprimat aprobarea unanimă faţă de obiectivele şi orientările stabilite de partid pentru dezvoltarea viitoare a societăţii româneşti. În cadrul acestei ample dezbateri democratice au fost prezentate un mare număr de propuneri pentru îmbunătăţirea documentelor şi s-au formulat mii de sugestii cu privire la îmbunătăţirea întregii activităţi. În timpul dezbaterilor, comuniştii, oamenii muncii, fără deosebire de naţionalitate, şi-au luat angajamentul de a munci cu întregul elan pentru înfăptuirea neabătută a hotărîrilor ce vor fi adoptate de marele nostru forum revoluţionar. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

De la înalta tribună a Congresului, adresez cele mai vii mulţumiri tuturor comuniştilor, întregului nostru popor pentru contribuţia inestimabilă pe care au adus-o la elaborarea documentelor Congresului, a politicii interne şi externe a României. Se poate afirma cu deplin temei că documentele care urmează să fie adoptate de Congresul nostru sînt emanaţia gîndirii creatoare a tuturor comuniştilor, expresia intereselor şi aspiraţiilor fundamentale ale întregului nostru popor. Iată de ce Congresul al XII-lea al partidului nostru s-a transformat în Congresul tuturor comuniştilor şi al întregului popor, devenind cel mai reprezentativ şi cel mai democratic forum naţional. *(Aplauze şi urale puternice, se scandează îndelung „Ceauşescu — P.C.R.!")*.

Delegații la Congres au mandatul și împuternicirea comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, să chibzuiască cu răspundere asupra sarcinilor de viitor ale partidului, ale întregii țări. În spiritul celei mai înalte răspunderi față de partid și popor, să facem totul ca hotărîrile ce vor fi adoptate de forumul suprem al comuniștilor și al întregului popor să marcheze o etapă nouă, superioară în înfăptuirea Programului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. *(Aplauze și urale puternice, îndelungate).*

Să facem astfel încît lucrările și hotărîrile Congresului al XII-lea să constituie o puternică manifestare a forței și unității politice, ideologice și organizatorice a Partidului Comunist Român, a unității întregului popor în jurul partidului, în lupta pentru triumful socialismului și comunismului în România, pentru întărirea continuă a independenței și suveranității patriei noastre, pentru o politică de pace, progres social și colaborare în întreaga lume ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu, România — stima noastră și mîndria !").*

Trăiască cel de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român ! Trăiască partidul — forța politică conducătoare a societății, călăuza încercată a poporului nostru spre zorile luminoase ale comunismului ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează „Ceaușescu reales la al XII-lea Congres !").*

Trăiască eroicul nostru popor, făuritor al celei mai drepte și umane orînduiri pe pămîntul României ! *(Aplauze și urale îndelungate ; se scandează „Ceaușescu și poporul !").*

Trăiască solidaritatea și colaborarea dintre toate partidele comuniste și muncitorești, dintre țările socialiste, dintre forțele revoluționare, democratice și antiimperialiste de pretutindeni ! *(Aplauze și urale puternice, îndelungate ; se scandează „Ceaușescu — pace !").*

Să trăiască colaborarea între toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, să triumfe pacea în întreaga lume !

(Aplauze și urale puternice. Toți cei prezenți în marea sală a Congresului se ridică în picioare și ovaționează îndelung, într-o atmosferă de puternic entuziasm, pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul său general. Se scandează cu însuflețire : „Ceaușescu reales la al XII-lea Congres !", „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !", „Ceaușescu — pace !").

CUPRINS

Lei 3,50

Editura politică